БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 87 (17.369). ● 15 апрель 1979 йил, якшанба ● Баҳоси 2 тийин.

Коммунизм бунёдкори, бутун дунёда тинчлик учун изчил курашчи—улуғ совет халқига шон-шарафлар!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

БАЙРАМОЛДИ МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ПАРТИЯНИНГ ИЛҲОМБАХШ ЧАҚИРИҚЛАРИ

Жаҳон меҳнат аҳлининг империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашдаги Халқаро бирдамлик куни Биринчи май арафасида жонажон партиямизнинг ленинчи штаби — КПСС Марказий Комитети мамлакатимиз халқлари ва ер курраси меҳнаткашларига қарата анъанавий қалб сўзлари билан мурожаат қилди. Инсониятнинг буюк доҳийлари Маркс ва Энгельс илк бор «Коммунистик манифест»да ўртага ташлаган «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» жанговар шиорига ҳамиша содиқ бўлган партиямиз ўзининг асосчиси ва дунёда биринчи социалистик давлатнинг бунёдкори ва раҳбари Владимир Ильич Лениннинг номи ва иши асрлар бўйи яшаб, бутун планетамиз узра зафар қучавериши йўлида жаҳондаги тараққийпарвар кучларнинг олдинги сафида боришдек тарихий миссиясини шараф билан бажармоқда. Шу боисдан биз жанговар Чақириқлардаги партия шаънига айтилган ушбу ҳароратли сатрларни қалбимиз тўридан отилиб чиққан акс-садодек қабул қиламиз:

Яшасин совет жамиятининг раҳбар ва раҳнамо кучи — ленинчи Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Жонажон партиямиз барча мамлакатлар меҳнаткашларининг кураш байроғи, қудратли ғоявий қуроли бўлган марксизм-ленинизмга чексиз содиқлигини ўзининг ташкил топган дастлабки давридан то ҳозирги кунларимизгача амалда исботлаб келяпти. Коммунизм бунёдкори ва бутун дунёда тинчлик учун изчил курашчи — улуғ совет халқини комил ишонч билан янги жамиятнинг нурафшон чўққилари сари олиб бормоқда. Чақириқларда янги жамият қурилишидаги етакчи куч бўлган қаҳрамон ишчилар синфи шаънига, коммунизмнинг актив бунёдкорлари бўлган шонли колхозчи деҳқонлар, совет халқ зиёлилари шаънига самимий туйғулар ифодаланган буюк миннатдорчилик изҳор этилган.

Биз улуғ Ленин йўлидан оғишмай ва бардам олға бориб, нимаики нарсаларга эришган бўлсак, буларнинг ҳаммасига жамиятимизнинг социал-сиёсий ва ғоявий бирлиги туфайли етишдик. Шу боисдан илҳомбахш Чақириқлардаги ушбу нидо ҳар биримизнинг қалб сўзларимиз бўлиб янграмоқда.

Яшасин ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг бузилмас иттифоқи! Яшасин социалистик Ватанимиздаги барча миллат ва элатларнинг қардошларча дўстлиги ва метиндек мустаҳкам бирлиги!

Мамлакатимиз меҳнаткашлари партия XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва ноябрь Пленумлари қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашувда сўзлаган нутқида берган йўл-йўриқ ва кўрсатмаларини бажариш учун курашиб, ривожланган социализм имкониятларини тўла-тўкис рўёбга чиқаришга интилмоқдалар. Уларнинг бу интилишларида янги-янги ташаббус ва починлар юзага келмоқда. Энг азиз инсон Ильичнинг ўзи бошлаб берган дастлабки коммунистик шанбаликларнинг олтмиш йиллиги нишонланаётган шу кунларда Бутуниттифоқ ленинча коммунистик шанбалигига қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ ҳаракати тобора кенг авж олмоқда. Бутун совет халқи қатори республикамиз меҳнаткашлари ҳам коммунистларча яшаш, ишлаш ва курашиш намуналарини кўрсатмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Чақириқларида иш самарадорлиги ва сифатини ошириш учун умумхалқ курашининг пешқадамлари бўлган коммунистлар, шонли партиямизнинг ишончли ёрдамчиси ва жанговар резерви, коммунизм ёш бинокорларининг илғор отряди бўлган Ленин комсомоли, ўзининг қайноқ қалб қўрини Ватанимизнинг бўлажак гражданлари, ёш авлодни тарбиялашга бағишлаётган оналарга шон-шарафлар айтилган.

Бутун ер юзининг болалари тинч ва бахтиёр бўлсинлар!

Бу йил жаҳон халқлари Халқаро болалар йилини нишонламоқдалар. «Болалар — бизнинг келажагимиздир, Улар ўз оталари ва оналари ишини давом эттиришлари лозим. Болалар ер юзида ҳаётни яхшироқ ва бахтли қилишларига аминман. Бизнинг бурчимиз эса ҳамма халқларнинг болалари уруш нималигини билмасликларига, уларнинг болалиги осойишта, қувончли ўтишига интилишдан иборат», — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Халқаро болалар йилининг дастлабки куни Марказий телевидение орқали сўзлаган нутқида.

Колхозчилар ва совхозларнинг ходимлари! Дон, пахта, қанд лавлаги, картошка, сабзавот етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтирингиз! Кўкламги дала ишларини намунали ўтказиш учун, мўл ҳосил олиш учун курашингиз!

Илҳомбахш Чақириқлардаги бу даъваткор сўзлар барча қишлоқ хўжалик ходимлари қатори республикамиз меҳнаткашларини ҳам жасорат кўрсатишга чорламоқда. Улар шу кунларда баҳорнинг ҳар бир ғанимат дамларидан фойдаланиб, чигит экишни кун сайин қизитмоқдалар. Бошқа қишлоқ хўжалик экинлари экиш ҳам жадал бормоқда. Пахтакорларимиз беш йилликнинг тўртинчи йилида она-Ватанга 5,7 миллион тонна «оқ олтин» етказиб беришга астойдил бел боғлаганлар.

Ўзининг интернационал бурчига чексиз содиқ бўлган партиямиз Халқаро бирдамлик куни арафасида тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун матонатли курашчилар — коммунистик ва ишчи партияларига алангали қардошлик саломи йўллайди. Бизнинг партиямиз жаҳон коммунистларининг бирлиги ва жипслиги марксизм-ленинизм, пролетар интернационализмининг метин негизида мустаҳкамланиши учун қўлидан келган ҳамма ишларни мардона амалга оширмоқда, замонамизнинг уч асосий революцион кучи — жаҳон социализми, халқаро пролетариат ва миллий озодлик ҳаракатининг қудратли енгилмас иттифоқини мустаҳкамлаш учун курашнинг олдинги сафида бормоқда.

Яшасин Улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Марксизм-ленинизм байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида — коммунизм ғалабаси сари, олға!

●

Сурхондарё хўжаликларида шоли экиш бошланди. Гагарин районидаги «Искра» совхозининг деҳқонлари бу ишни биринчи бўлиб бошлаб бердилар. Хўжаликда бу экинга 2650 гектар майдон ажратиб берилди. Шоликорлар ҳар гектар ердан 60 центнердан ҳосил кўтаришга бел боғлашган. Бу эса планда белгиланганидан 15 центнердан кўпдир. Суратларда: хўжаликнинг илғор бригада бошлиғи, КПСС аъзоси Қурбоной Қорахонова раҳбарлигидаги комплекс механизациялашган бригада далаларида экиш пайти. Бригадир сеялкачи Тошжамол Мамаюсуповага навбатдаги топшириқни бермоқда.

Э. Хўжаев фотолари (ЎзТАГ).

●

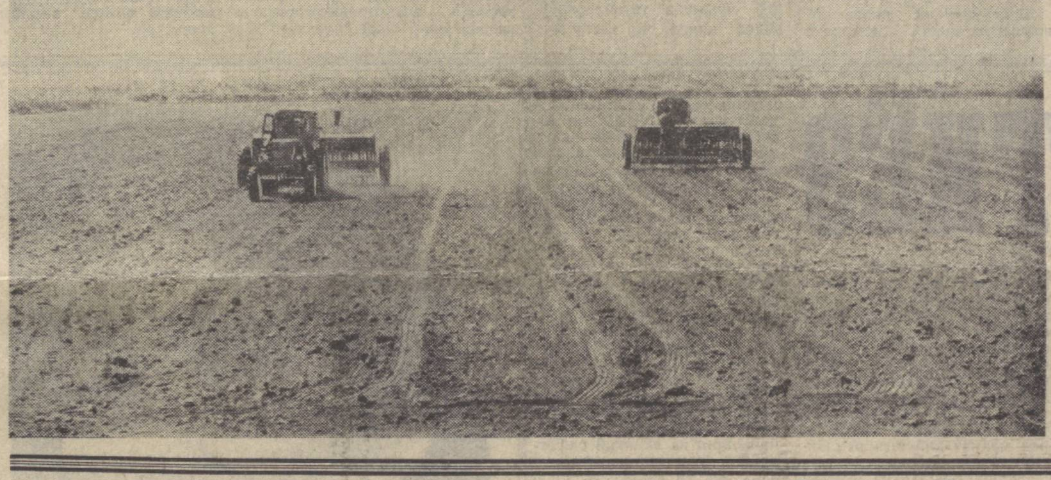

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетида

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети партиямиз ва Совет давлатининг принципиал интернационалистик позицияларига амал қилиб ва саноат корхоналари ҳамда қурилишлар, колхоз ва совхозлар, идоралар ва муассасалар коллективларининг, ҳарбий қисмлар ва бўлинмаларнинг, шунингдек, айрим гражданларнинг кўпдан-кўп таклифлари ва истакларини маъқуллаб, В. И. Ленин туғилган куннинг 109 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигини ўтказишдан олинган маблағларнинг 75 процентини Хитойнинг ваҳшиёна агрессияси натижасида зарар кўрган қардош Вьетнамга ёрдам бериш фондига юбориш ҳақида қарор қабул қилдилар.

Бу ташаббус совет кишиларининг Вьетнам Социалистик Республикаси халқи билан оташин бирдамлик туйғуларини, Хитой агрессиясидан зарар кўрган халқ хўжалигини тиклашда унга қардошларча ёрдам беришга интилаётганлигини яна бир марта тасдиқлайди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети совет кишилари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида актив қатнашиб, қаҳрамон Вьетнам халқи билан интернационал бирдамлик ишига муносиб ҳисса қўшадилар, деб ишонч билдирдилар.

1979 йилда ўтказиладиган Бутуниттифоқ шанбалигидан олинадиган маблағларнинг қолган қисми Совет Иттифоқининг ўлка, область, район ва шаҳарларида болалар учун ихтисослаштирилган даволаш муассасалари (касалхоналар, поликлиникалар, санаторийлар, ўрмон мактаблари) қурилишига сарф қилинади.

ИНСОН СИҲАТ-САЛОМАТЛИГИНИ КЎЗЛАБ

14 апрель куни Тошкентда онкологларнинг учинчи Бутуниттифоқ съезди ўз ишини тугаллади. Съезд медицина шу соҳасининг ривожланиш якунларини чиқарди, олимлар ва мутахассислар аҳолига кўрсатадиган ракка қарши ёрдам самарадорлигини янада ошириш учун ҳал этишлари зарур бўлган актуал проблемаларни кўриб чиқди.

Съездда қабул қилинган қарорда бош вазифа — онкологик касалликлар йўлига пухта ғов қўйиш вазифаси кўрсатиб ўтилган. Социалистик мамлакатларнинг мутахассислари билан, АҚШ, Франция, Италия олимлари билан ҳамкорликни янада ривожлантириш кўзда тутилади. Онкологлар съездининг ишида совет олимлари билан бирга ўнта чет давлатдан келган медиклар иштирок этишди.

Съезд онкологлар Бутуниттифоқ илмий жамияти правлениесининг янги составини сайлади. СССР медицина фанлари академиясининг мухбир аъзоси профессор Н. П. Напалков яна шу жамият правлениесининг раиси этиб сайланди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНИ

БМТ савдо-сотиқ ва тараққиёт конференцияси (ЮНКТАД) бош секретари Г. Кореа Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқда.

14 апрель куни меҳмонни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров қабул қилди.

Г. Кореа республика Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини бориб кўрди. Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари ва янги қурилиш районларини кўздан кечирди. У Бухоро ва Самарқандга сафар қилади.

(ЎзТАГ).

АҲДЛАШУВГА МУВОФИҚ

Аҳдлашиб олинганига мувофиқ, шу йил 23 апрелда Венада СССР билан АҚШ делегациялари ўртасида йўлдошларга қарши системалар тўғрисидаги масалага доир музокаралар яна бошланади. Бундан аввал шу масала юзасидан маслаҳатлашувлар 1978 йил июнида ва шу йилнинг январь — февраль ойларида ўтказилган эди.

(ТАСС).

СУРХОН ВОҲАСИДА ЧИГИТ ЭКИШ ТАМОМЛАНДИ

Сурхондарё области пахтакорлари КПСС XXV съезди, КПСС Марказий Комитети июль ва ноябрь (1978 йил) Пленумлари қарорларини ҳаётга татбиқ эта бориб беш йилликнинг тўртинчи йили социалистик мажбуриятларини бажариш юзасидан мусобақани авж олдириб 13 апрель куни чигит экишни тугалладилар. Область пахтакорлари 150 минг гектарга, шу жумладан 66,6 минг гектар майдонга ингичка толали пахта уруғини қададилар. 38 минг гектардан ортиқ майдонга туксизлантирилган чигит аниқ миқдорда экилди.

Қумқўрғон, Шўрчи, Жарқўрғон ва Термиз райони хўжаликлари экиш кампаниясини уюшқоқлик билан ўтказиб, 7—8 иш кунида барча майдонларга чигит экиб бўлдилар. «ВЛКСМ 30 йиллиги», «Таллимарон», Ҳ. Олимжон номли, «Коммунизм», Ленин номли совхозлар, Шўрчи районидаги «Ленинобод», Денов районидаги Охунбобоев номли колхозларнинг деҳқонлари экишда намуна кўрсатдилар.

Чигит экилган майдонларнинг катта қисмида уруғ қийғос униб чиқа бошлади. Ғўза парвариши бошлаб юборилди.

Областда бошқа қишлоқ хўжалик экинларини экиш ҳам тугалланмоқда.

ЖИЗЗАХ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

ЖИЗЗАХ, 14 апрель. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда партия активи йиғилиши бўлиб ўтди. Область партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашувда берган йўл-йўриқларини бажариш соҳасидаги вазифалари кўриб чиқилди. Область партия комитетининг биринчи секретари Т. Боймиров доклад қилди.

Докладчи ва нотиқлар шуни қайд этиб ўтишдики, областда қишлоқ хўжалиги, саноат, транспорт ва алоқани ривожлантириш борасида катта ишлар бажарилди. Пахта, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ўсмоқда. Жиззах даштини комплекс ўзлаштириш программаси планли суратда амалга оширилаётганлиги муносабати билан капитал қурилиш айниқса катта кўлам касб этди.

Аммо талайгина ҳал этилмаган проблемалар ҳам бор. Йиғилишда таъкидлаб ўтилганидек, беш йиллик план топшириқларини бажариш учун область меҳнаткашлари саноат ишлаб чиқаришини квартал сайин энг кўп даражада ўстиришга эришишлари зарур. Пахта заводлари ва бошқа корхоналарнинг қувватларидан тўла-тўкис фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини ошириш, янги техникани жорий этиш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш йўли билан ана шунга эришиш мумкин.

Жиззах деҳқонлари, чўлқуварлари учун долзарб кунлар бошланди. Йиғилиш қатнашчилари область қишлоқ хўжалиги барча тармоқларини янада юксалтириш, пахта, дон ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари, шунингдек чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш йўлларини белгилаб олдилар.

«КОСМОС-1093» ПАРВОЗДА

1979 йил 14 апрелда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1093» учирилди.

Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишламоқда.

(ТАСС).

МЕҲНАТ БАЙРАМИ ОЛДИДАН

ТЎҚУВЧИЛАР ҲИСОБИ

Фарғона тўқимачилик комбинатининг ишчиларидан салкам 1300 киши коммунистик шанбалик ҳисобига станоклар ва машиналар ёнида бир смена ишладилар. Улар халқ учун қарийб 50 минг сўмлик пишиқ молларни тайёрладилар.

Корхона ишчи-хизматчиларидан меҳнат байрамида жами 7400 киши қатнашади. Лекин 21 апрель куни цехларда ҳамма ходимлар учун жой етишмайди. Шу боисдан йигирувчилар ва тўқувчилар шанбаликни штаб ишлаб чиққан графикка мувофиқ ўтказадилар. Тўқимачилар «Қизил шанбалик» ҳисобига 150 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашни мўлжалламоқдалар. Илғор меҳнатчилардан Ш. Мирзабобоева, М. Аблаева ва бошқалар Ильич туғилган кун шарафига смена нормасини камида 130 процент бажаришга аҳд қилдилар.

НОРМА ОШИРИБ БАЖАРИЛАДИ

Урганч бинокорлик материаллари заводи коллективи коммунистик шанбаликда бир ярим кунлик нормани бажаради. Хоразмнинг қурилиш майдончаларига 170 минг дона ғишт ва 50 тонна оҳак жўнатиш мўлжалланмоқда.

Корхона ишчилари тўрт ойлик планни 21 апрель куни бажариб бўлишга қарор қилдилар. Рекорд иш суръатига эришмоқ учун ҳозирги вақтда заводда резервларнинг кўриги ўтказилмоқда. Топшириқларни ошириб бажариш учун мусобақа кенг авж олдириб юборилди. Мастер Н. Шокиров бошлиқ смена меҳнат унумдорлигини икки баравар оширишга ҳаракат қилмоқда.

НИЗОНИ АДОЛАТЛИ ВА МУСТАҲКАМ ТАРЗДА БАРТАРАФ ҚИЛИШ УЧУН

Осиё ва Африка мамлакатлари билан бирдамлик совет комитетининг баёноти

АҚШнинг ҳимоясида Миср билан Исроил ўртасида сепарат шартнома имзоланганлиги муносабати билан шу кунларда араб мамлакатларининг халқлари ва халқаро жамоатчиликнинг кенг доиралари дарғазаб бўлиб, ғоят ташвишланаётганликларини билдирмоқдалар. Бу шартномага Яқин Шарқда империалистлар таъсирини кенгайтиришни кўзда тутган ва араб миллий озодлик ҳаракати ғалабаларини, барча араб давлатларининг туб манфаатларини хавф остида қолдирадиган хатарли янги мустамлакачилик фитнаси деб ҳаққоний баҳо берилмоқда.

Миср—Исроил шартномасининг мазмунидан маълум бўлишича, БМТнинг мавжуд қарорларини четлаб ва бу қарорларга хилоф равишда тузилган ана шу шартнома Яқин Шарқдаги кўп вақтдан бери давом этиб келаётган тангликнинг асосий масалаларини ҳал этишга, ана шу хатарли районда мустаҳкам ва адолатли тинчлик ўрнатиш манфаатларига тамомила зиддир. Бунинг аксича, бу шартнома Миср ва Исроилдаги реакцион ҳукмрон доираларнинг иттифоқини мустаҳкамлаш, Яқин Шарқда кескинликни янада кучайтиришга олиб боради. Маккорлик билан «Сулҳ шартномаси» деб аталган Миср-Исроил сепарат битими Тель-Авивнинг экспансиячилик сиёсати натижаларини мустаҳкамлайди, Фаластин араб халқининг дахлсиз миллий ҳуқуқларини, аввало, БМТнинг мавжуд қарорларига мувофиқ бу халқнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ва ўзининг мустақил давлатини вужудга келтириш ҳуқуқини амалга ошириш йўлига ғов солади.

Араб мамлакатларининг жамоатчилиги таъкидлаб ўтганидек, А. Садат бошчилигидаги ҳозирги Миср раҳбарлигининг арабларга қарши таслимчилик позицияси натижасида империалистларнинг ана шу фитнасини амалга ошириш имконияти туғилди. Америка Қўшма Штатлари сепарат шартноманинг Миср томонидан қабул қилинишига эришиб, ана шу араб мамлакатини Африка ва Осиё халқларининг миллий озодлик ҳаракатига қарши қаратилган хатарли стратегик ниятлари гирдобига ташламоқда, бу билан Эрон халқи ағдариб ташлаган шоҳ режими каби ўз шеригидан маҳрум бўлиб қолганлиги ўрнини босишга интилмоқда, Мисрни Исроил билан бир қаторда империалистларнинг жаҳоннинг ана шу районидаги манфаатларини қўриқловчи мамлакатга айлантириш учун уринмоқда.

АҚШ назоратида Миср—Исроил сепарат битими тузилганидан кейин Яқин Шарқда содир бўлаётган воқеалар, жумладан Исроил ҳарбийларининг Ливанга, фаластинлик қочоқларнинг лагерларига ваҳшиёна бераётган зарбалари, босиб олинган араб территорияларида жазо чораларининг кучайтирилганлиги, Қоҳиранинг араб давлатларига таҳдид қилаётганлиги Вашингтонда имзоланган «сулҳ шарномаси» аслини олганда халқларнинг тинчлиги ва осойишталигини жиддий хавф остида қолдираётганлигини исбот этувчи янги далиллардир.

Совет кишилари низони кенг кўламда бартараф қилиш ва Яқин Шарқда мустаҳкам тинчлик ўрнатишнинг изчил ва қатъий тарафдоридирлар: улар араб халқларининг Миср—Исроил сепарат шартномасидан дарғазаб бўлганлигига қўшиладилар, Америка империализмининг бу райondаги хатарли найрангларини қатъиян қоралайдилар. Араб давлатлари ташқи ишлар ва экономика министрлари Бағдод конференциясининг қарорлари араб халқлари иштирокисиз тузилган сепарат битимга берилган амалий жавобдир, Бағдод конференцияси Миср—Исроил шартномасини рад этди ва Миср режимига қарши коллектив сиёсий ва иқтисодий жазо чораларини тасдиқлади.

Совет кишилари Яқин Шарқда низони чинакам кенг кўламда бартараф қилиш учун курашаётган, арабларнинг ҳаққоний ишини қатъий қўллаб-қувватлаётган КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг принципиал, изчил позициясини тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқдалар.

Араб халқлари мустаҳкамланиб бораётган ўз бирлигини Миср—Исроил битимига қарама-қарши қўядилар, ўзларининг ҳаётий манфаатларини ва миллий ҳуқуқларини империализм ва унинг маҳаллий малайлари ҳамласидан ҳимоя қилиш йўлида биргаликда олиб борилаётган курашни давом эттирадилар, барча тинчликсевар, демократик кучларнинг қўллаб-қувватлаши билан Яқин Шарқдаги низони адолатли ва мустаҳкам тарзда бартараф қилишга эришадилар. Совет жамоатчилиги бунга аминдир.

«САЛЮТ-6» — «СОЮЗ-32»: ИШ КУНЛАРИ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 13 апрель. (ТАСС). Космонавтлар Владимир Ляхов билан Валерий Рюмин «Салют-6» — «Союз-32» орбитал илмий-тадқиқот комплекси ичидаги ишларни давом эттирмоқдалар.

Бугун экипаж «Қотишма» установкасида технологик экспериментларни бажаришга киришди. Космонавтлар текширилувчи материаллар солинган капсулани станциянинг махсус шлюз камерасида ўрнатилган электр иситгич печига қўйдилар. Моддаларнинг эриш ва кристалланиш жараёнлари чоғидаги зарур температура режимлари программа қурилмасининг ёрдами билан автомат тарзда сақланиб туради. Экспериментнинг боришига динамик туғёнлар таъсирини камайтириш мақсадида орбитал комплекс дрейф (ўз ҳолича) режимга ўтказилди. Бунда мўлжал олдириш системасининг моторлари ўчириб қўйилади.

Космонавтлар кун мобайнида станциядаги юмушларни бажариб, аппаратларнинг ишлашини контроль қилиб турибдилар, жисмоний машқлар билан шуғулланмоқдалар.

Экипажнинг докладлари ва телеметрик информация маълумотларига кўра, «Салют-6» — «Союз-32» космик комплекс ичидаги системалар ва илмий аппаратлар нормал ишлаб турибди.

Комплекс хоналаридаги микроиқлим параметрлари бундай: температура — Цельсий ҳисоби билан 22 градус, босим — симоб устунининг 770 миллиметрига тенг.

Владимир Ляхов билан Валерий Рюмин ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

Ер атрофи орбитасидаги тадқиқотлар давом этмоқда.

БУГУН—СОВЕТ ФАНИ КУНИ

ТАРАҚҚИЁТНИНГ ЖЎШҚИН ОҚИМИ

СССР Олий Совети Президиумининг Совет фани кунини таъсис этиш тўғрисидаги Фармони барча совет халқини, бепоён мамлакатимизнинг олимлари ва илмий жамоатчилигини руҳлантириб юборди. Бу — Коммунистик партия ва Совет давлатининг илм-фан тараққиёти ҳақидаги доимий ғамхўрлигининг яна бир ёрқин далилидир.

Бугунги шонли байрам муносабати билан республикамиз Улуғ Октябрдан сўнг гуллаб-яшнаган диёрга айланганини, экономика, фан ва маданият гуркираб ривожланаётганлигини, ҳар уч кишидан бири турли илм масканларида ўқиётганлигини зўр ифтихор билан таъкидлаймиз. Маълумки, фан-техника тараққиёти илмий кадрлар миқдори ҳамда уларнинг самарали ижодий ишлари билан белгиланади. 1965 йилдан бери республикамизда олим ва илмий ходим ҳамда педагоглар икки баравардан ҳам кўпайди. Фан докторлари ва кандидатлари шу муддат ичида уч баравардан ҳам зиёд ортиб, 12 минг 800 кишига етди. Ёш олимлар сафи ҳам йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Ҳозирги кунда ҳар йили 50 га яқин докторлик ва 700 кандидатлик диссертацияси ҳимоя қилинмоқда. Илмий даража ва унвонларга эга бўлган олим ҳамда илмий кадрлар салмоғи мамлакат бўйича ўртача кўрсаткичдан анчагина юқори эканлигини қувонч билан таъкидлаш мумкин.

Республикамиз илмий потенциали бугунги кунга келиб, анча қудратли бўлиб қолди. Ҳозир у ўнлаб илмий муассаса ва бир талай олий ўқув юртини ўз ичига олади. Уларда олим, илмий ходим ва педагогларнинг жуда катта отряди самарали ишлаётир. Республика илм-фанининг бош штаби — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси билан «оқ олтин» ўлкаси меҳнаткашлари ҳақли равишда фахрланмоқдалар. Илмий муассасалар ҳамда илмий кучнинг асосий қисмини ўзида бирлаштириб турувчи бу штаб жуда катта илмий ва амалий иш олиб бормоқда. Қардош республикалар олимлари билан ҳамкорликда фан-техника тараққиётининг муҳим проблемалари бўйича халқ хўжалигининг барча соҳаларида йирик фундаментал ва амалий илмий-тадқиқот ишлари олиб борилмоқда.

Олимларимиз илмий-тадқиқотлар самарадорлигини ошириш, сифатини яхшилаш, техникани ва кадрларни энг муҳим илмий ва халқ хўжалик проблемаларига жамлаш, илмий тараққиётни ташкил этишни бошқаришни такомиллаштириш, фан билан ишлаб чиқариш алоқасини ҳар тарафлама мустаҳкамлаш ва фан ютуқларини амалиётга жорий этишни тезлаштиришга асосий эътиборни қаратмоқдалар. Шунингдек, тадқиқотларни индустрлаштириш ва уларнинг моддий базасини мустаҳкамлашга ҳам аҳамият берилмоқда. Кейинги йилларда республикамизда 7 та янги илмий-тадқиқот институти ва 5 та олий ўқув юрти ташкил этилди.

Республикамизнинг илмий-ишлаб чиқариш потенциали шу беш йилликда ва яқин келажакда юксак самара берадиган истиқболли йўналишларга қаратилган. Механизациялашган, поток ва автомат линиялар, программа билан бошқариладиган ускуналар сони ортиб бормоқда. Илмий-ишлаб чиқариш комплекслари ва бирлашмалари ташкил этиш бўйича муайян тажриба тўпланди. Кўпгина корхоналарда завод илмий-тадқиқот лабораториялари ташкил этилди.

Ўзбекистоннинг илм-фан бобидаги нуфузи ортиб бормоқда. Бу ерда кўплаб Бутуниттифоқ ва халқаро илмий анжуманлар, конференция ва симпозиумлар ўтказиш анъана бўлиб қолди.

Фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқаси мустаҳкамланиб бормоқда. Бу жиҳатдан республика Фанлар академияси қошида ташкил этилган «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси фаолияти эътиборга лойиқ.

Маълумки, Ўзбекистон мамлакатимизнинг асосий пахта базаси ҳисобланади. Қишлоқ меҳнаткашлари ва олимларнинг биргаликдаги ҳаракатлари туфайли Ватанимиз пахтачилиги тараққиётида улкан ютуқларга эришилди. Бунда фаннинг роли ва олимларимизнинг хизмати катта.

КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль ва ноябрь Пленумларида мамлакат қишлоқ хўжалиги аҳволи чуқур таҳлил қилиниб, уни янада ривожлантириш вазифалари, жумладан, йирик халқ хўжалиги комплекс программаси белгилаб берилди. «Пахта» комплекс илмий программаси бунга мисол бўла олади. Унинг амалга оширилиши Иттифоқимиз ҳамда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг пахта ва унинг маҳсулотларига тез суръатлар билан ўсиб бораётган эҳтиёжларини қондириш имконини беради. «Пахта» программаси жуда катта ишларни қамраб олади.

Пахтачиликни янада ривожлантиришда комплекс механизациялаш, ирригациялаш ва химиялаштиришни ривожлантиришнинг аҳамияти катта.

Ҳосилни программалаш бўйича комплекс тадқиқотлар ишлаб чиқиш ниҳоясига етай деб қолди. Селекциячи олимларимиз ғўзанинг янги навларини, шу жумладан, ингичка толали пахта навларини яратишнинг генетик, молекуляр-генетик, радиобиологик ва химик методларини ишлаб чиқишни кучайтирмоқдалар.

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академияси ва унинг Ўрта Осиё бўлими қишлоқ хўжалиги соҳасидаги илмий-тадқиқот ишларини планлаштириш ва мувофиқлаштиришга муносиб ҳисса қўшмоқда.

Илмий-техника тараққиёти суръатларини ошириш, халқ хўжалигининг барча тармоқларида фан ютуқларидан кенг фойдаланишда олий мактаб алоҳида роль ўйнайди. Маълумки, олий ўқув юртларида малакали мутахассислар тайёрлаш, ёшларни марксизм-ленинизм ғоялари руҳида тарбиялаш билан бирга катта илмий-тадқиқот ишлари олиб борилади. Ҳозирги кунда республикамиздаги 43 та олий ўқув юрти 200 ихтисос бўйича малакали мутахассис тайёрламоқда, ҳар йили улар халқ хўжалигига 40 мингга яқин олий маълумотли кадр етказиб бермоқдалар. Университетлар ва институтларда республикамиз олимларининг ярми ишлаётганлиги фундаментал ва амалий характердаги жуда катта илмий-тадқиқотлар олиб боришга имкон бермоқда. Проблема ва тармоқ лабораториялари ишлаб чиқариш талабларидан келиб чиқиб, бир қатор муҳим масалалар бўйича тадқиқот олиб бормоқдалар.

Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги қарамоғидаги олий ўқув юртларининг илмий-тадқиқот ишлари ҳажми биргина ўтган йилнинг ўзида 10160 минг сўм бўлди. Ишлаб чиқариш буюртмалари бўйича хўжалик шартномалари асосида қилинган ишлар эса қарийб 8 миллион сўмни ташкил этди. Республикамиз бўйича фан ютуқларини амалиётга жорий этишдан 70 миллион сўм иқтисодий самара олинди.

В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетининг мамлакатимизда ягона ҳисобланган ғўзанинг генетик коллекцияси ҳамда физиклар яратган янги қурилма, А. Навоий номидаги Самарқанд давлат университетида ишлаб чиқилган қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашнинг биологик методи, Тошкент давлат медицина институтида тузилган аъзо ва тўқималарнинг электрон микроскопия бўйича Иттифоқ миқёсидаги биринчи атласи фан учун алоҳида аҳамият касб этади. Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институти ижодий коллективининг полимерларни синтез ва тадқиқ қилишдаги ишлари, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтида конструкторлар билан ҳамжиҳатликда юзага келган ғўза дефолиациясини самолётлар ўрнига ОВХ-14 пуркагич-чанглатгич билан ўтказишнинг янги технологияси яратилиши ва организм учун безарар «ТИИИМСХ—Альфа» дефолианти топилиши, Тошкент автомобиль ва йўллар институти олимлари мутахассислар билан ҳамкорликда яратган кўп звеноли трактор поездлари ва бошқалар олий ўқув юртларида олиб борилаётган жуда катта илмий-тадқиқот ишларига мисол бўла олади.

Ижтимоий фан соҳасидаги олимлар ҳам социалистик қурилиш тажрибаларини умумлаштириш, республика ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш ва жойлаштиришнинг илмий асосларини ишлаб чиқишга катта ҳисса қўшмоқдалар. Бир сўз билан айтганда, фан-техника аҳли КПСС XXV съезди қарорларидан келиб чиқадиган илмий проблемаларни ҳал этишда актив қатнашмоқдалар, экономика, фан ва маданият тараққиётига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Республикамиз фани ўз соҳасида мактаб яратган олимлар билан фахрланади.

Ўзбекистонда фан тараққиёти бутун совет фанининг тараққиёти билан узвий боғлиқдир. Негаки, республикамиз фани дунё бўйича бир қанча соҳаларда энг илғор ўринларни эгаллаб келаётган мамлакатимиз фани билан биргаликда тараққий қилди ва ўз навбатида, бу тараққиётга муносиб ҳисса қўшди ҳамда қўшмоқда.

Ўзбекистон партия ва ҳукумати илм-фаннинг янада гуркираб ривожланиши, фундаментал тадқиқотлар самарадорлиги ва сифатини оширишда илм аҳлига доимо яқиндан амалий ёрдам кўрсатиб келаётгани учун ҳам олимларимиз илмий ишлари кўлами кенгайиб бормоқда.

Совет фани янада ривожланиши учун ҳамма имконият бор, унинг истиқболи порлоқ. Мамлакатимиз илмий потенциалининг сон ва сифат жиҳатидан ўсиб бораётгани, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг фан-техника тараққиёти истиқболлари тўғрисидаги узоқни кўзловчи сиёсати бунинг гаровидир. Ўртоқ Леонид Ильич Брежнев КПСС XXV съездида бу ҳақда айтган гап биз учун асосий дастур бўлиб қолаверади: «Фундаментал тадқиқотлар чашмаси доимо қулф уриб турмаса, фан-техника тараққиётининг жўшқин оқими қуриб қолишини биз жуда яхши биламиз».

С. ПЎЛАТОВ,
Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министри.

СОВЕТ ФАНИНИНГ ЮКСАК МИССИЯСИ

МОСКВАДА ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

КПСС XXV съезди совет олимлари кўп миллионли армияси олдига қўйган вазифалар буюк ва масъулиятлидир. Коммунистик партия тадқиқотчиларни жаҳон фанида илғор позицияларни эгаллашга, мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришда, ижтимоий ишлаб чиқариш ва маданиятни такомиллаштиришда янада актив қатнашишга йўллайди. Совет фани кунини таъсис этиш тўғрисидаги хабарни мамлакатимизнинг олимлари, барча меҳнаткашлари зўр қувонч билан кутиб олдилар. 13 апрель куни Союзлар уйининг Колонна залида бўлган тантанали йиғилиш ана шу байрамга бағишланди.

Президиумда КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари В. А. Кириллин, Л. В. Смирнов, СССР министрлари, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари вакиллари, машҳур олимлар, ҳарбий бошлиқлар, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари ўтиришибди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг совет олимларига, совет фани барча ходимларига табрикномасини залдагилар давомли қарсаклар билан кутиб олдилар. Табрикномани В. А. Кириллин ўқиб эшиттирди.

СССР Фанлар академиясининг президенти, академик А. П. Александровга сўз берилади. Совет фани куни биринчи марта катта байрам сифатида нишонланмоқда, деди у. Бу байрам олимлар ва курувчиларга, металлурглар ва ғаллакорларга, студентлар ва жангчиларга ҳам мансуб байрамдир. Чунки, бизнинг мамлакатимизда фан билан социализм қурилиши бир-биридан ажралмасдир.

СССР Фанлар академияси бутун мамлакат билан бирга ўсди ва мустаҳкамланди. Унинг биринчи комплекс планлари мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш биринчи беш йиллик планига жавобан вужудга келди. Шундай қилиб, фан билан экономиканинг ягона фронти шакллана бошлади. Бу ягона фронт эндиликда партия билан ҳукуматга жамиятни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг илмий жиҳатдан асосланган планларини яратишга, бу планларни бажаришда жаҳон фанининг ҳамма ютуқларидан фойдаланишни ҳисобга олишга имкон беради.

Нотиқ экономикани, соғлиқни сақлашни, маданиятни ривожлантиришга совет олимларининг қўшаётган ҳиссасини, Ватаннинг илмий-техникавий қудратини янада мустаҳкамлаш соҳасида уларнинг олдида турган вазифаларни батафсил таърифлаб берди.

СССР олий ва ўрта махсус таълим министри В. П. Елютин минбарга чиқади. Совет фани кунининг таъсис этилишини, деди у, совет олимлари коммунизм қурилишига қўшаётган катта ҳиссасининг эътироф қилинганлиги, деб ҳақли суратда ҳисоблаш мумкин.

Нотиқ айтдики, мамлакатда олий таълимнинг ривожланганлиги халқ хўжалигининг юқори малакали, замонавий фан ва техникани эгаллаган кадрларга бўлган эҳтиёжларини амалда тўла қондиришга имкон беради. СССРда ишлаб турган 868 олий ўқув юртида 5 миллиондан ортиқ студент таълим олмоқда. Ҳар йили саноат корхоналари, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданият ташкилотлари ҳамда муассасалари 770 минг дипломли мутахассис олмоқда.

Бутуниттифоқ фан-техника жамиятлари кенгашининг раиси академик А. Ю. Ишлинский гапириб, КПССнинг XXV съезди СССР Фанлар академиясининг назарий тадқиқотлар маркази, мамлакатдаги бутун илмий ишларнинг координатори сифатидаги ролини белгилаб берди, деди. Шу билан бирга илмий изланиш қатнашчиларининг сафларини анча кенгайтириш зарурлиги ҳам кўрсатилди. Катта амалий изланиш ишларини олиб бораётган ташкилотлар орасида 9 миллионга яқин кишини бирлаштирувчи фан-техника жамиятлари ҳам бор. Фан-техника жамиятлари, деди нотиқ, ўзининг бутун фаолияти билан фан-техника революцияси муваффақиятли амалга оширилишига, ишлаб чиқариш қатнашчилари шу жараёнга оммавий жалб этилишига, ақлий ва жисмоний меҳнат ходимларининг ижодий ҳамдўстлигини мустаҳкамлашга актив ёрдам бермоқда.

СССР 50 йиллиги номли автомат линиялар заводининг йиғувчи-слесари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ф. А. Беспалов Совет фани куни муносабати билан илмий ходимларни пойтахт ишчилари номидан қутлади, уларга катта-катта ижодий муваффақиятлар тилади. Илмий тадқиқотларнинг натижалари ишлаб чиқаришга нақадар кенг жорий этилаётганлигини ҳар биримиз амалда кўриб турибмиз, деди Ф. А. Беспалов. Бу нарса меҳнатда янги-янги муваффақиятларга эришиш имконини бермоқда. Шу кунларда мамлакатимиз биринчи беш йилликлар билан бирга бунёдга келган социалистик мусобақанинг ярим асрлик юбилейини нишонламоқда, ленинча коммунистик шанбаликка фаол тайёргарлик кўрмоқда.

Москва шаҳридаги 115-поликлиниканинг участка врачи, СССР Олий Советининг депутати Л. А. Макаровага сўз берилади. Соғлиқни сақлаш практикасида, деди у, илм-фан эришган энг сўнгги ютуқлардан фойдаланиляпти.

Совет кишилари қаерда меҳнат қилишмасин, фан-техника тараққиётини тезлаштириш учун куч-ғайратларини аямасликларига ҳеч бир шубҳа йўқ, деди Л. А. Макарова.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советига, ўртоқ Л. И. Брежневга баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар. (ТАСС).

ЯГОНА ИМТИЁЗ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Улуғ доҳиймиз В. И. Ленин тасвири туширилган партия билетини ҳар биримиз кўз қорачиғидек сақлаймиз. Унинг дастлабки саҳифасини очганимизда: «Партия — давримизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждонидир» деган сўзларга кўзимиз тушади. Ҳар бир ишимиз, улуғ мақсадларни рўёбга чиқариш учун қўяётган ҳар бир қадамимиз ана шу юксак баҳога муносиб бўлишига ҳаракат қиламиз. Бундан ўзгача бўлиши мумкин ҳам эмас. Қаерда ишлашимиздан, қандай масъулиятли топшириқни бажараётганимиздан қатъи назар, актив ҳаётий позициямиз, ҳамиша тинмай изланиш, камчиликларга муросасизлигимиз билан ажралиб туришимиз лозимлигини ана шу сўзлар бизга эслатиб туради.

«Совет Ўзбекистони» газетасида эълон қилинган «Коммунистнинг бурчга садоқати» мақоласини ўқигач, мен коммунистнинг ягона имтиёзи ҳақида, унинг ана шу имтиёзга садоқати тўғрисида ўйланиб қолдим. Партия ташкилотлари коммунистларни бурчга садоқат руҳида тарбиялаш борасида олиб бораётган ишларини ўзимча таҳлил қилиб чиқишга уриндим. Шунда Бекобод коммунистларининг фидокорлиги, ажойиб ишлари кўз ўнгимдан ўтди.

Маълумки, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил ноябрь Пленуми ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва иш сифатини яхшилашда партия ташкилотлари, коммунистлар олдига ғоят масъулиятли вазифалар қўйди. Мажбуриятларни ва план-топшириқларни ошириб бажариш учун курашда байроқдор бўлиш, ўзининг партиявий ибрати билан оммани самаралироқ, унумлироқ, сифатлироқ меҳнат қилишга даъват этиш уларнинг муқаддас бурчи эканлиги таъкидланди. Биз Пленум илгари сурган талаблар асосида халқ хўжалигини жадал ривожлантириш тадбирларини амалга оширмоқдамиз. Меҳнат коллективларида «Қолоқларсиз, самарали ишлайлик!», «Сифат ва самарадорлик беш йиллигига — ишчи кафолати!» шиорлари остида социалистик мусобақа қизғин тус олиб кетди. Барча куч ва резервлар планга қўшимча 4 миллион 200 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш юзасидан олинган мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга сафарбар этилмоқда.

Яқинда шаҳар партия комитетида социалистик мусобақа илғорлари, ватанпарварлик ташаббусларини бошлаб берган новаторлар билан суҳбат ўтказилди. Оммавий ижодкорлик ва бунёдкорликнинг ташаббускорлари бўлган коммунистлардан бири — 16-автокорхона шофёри Ҳабибулла Абдужабборов ана шу суҳбат вақтида ўнинчи беш йиллик топшириғини бундан деярли бир йил муқаддам адо этганлигини, ҳозирда ўн биринчи беш йиллик планини бажариш учун курашаётганлигини гапириб берди. Коммунист ўз иш участкасидаги резервларни аниқ ҳисоблаб чиқиб, ўн биринчи беш йиллик топшириғини доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги байрамигача бажаришга сўз берди. У автомашинадан фойдаланиш коэффициентини ошириш, ёнилғи, эҳтиёт қисмларни тежаш учун курашмоқда. Айни вақтда ёш шофёрлардан беш кишига транспортдан фойдаланишнинг самарали усулларини ўргатмоқда.

Шаҳар партия ташкилотларида меҳнатга коммунистик муносабатнинг чинакам намунасини кўрсатаётган бундай коммунистлар кўплаб топилади. Шулардан бири Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Тоҳир Ғаффоровдир. «Бекабадцемремонт»нинг бу зарбдор ишчиси ўз мусобақадоши Усмон Умаров билан биргаликда Ҳабибулла Абдужабборов бошлаган ташаббусга қўшилди. Улар иш соатининг ҳар бир минутидан оқилона фойдаланиш, ишни ҳамиша сифатли бажариш учун тинмай изланмоқдалар.

Автомобиль ва темир йўл транспорти ишлаб чиқариш бирлашмасининг 3-автоколоннасида топшириқларни уддалай олмаётган кишилар йўқ. Коллектив аъзолари Қарши ва Жиззахнинг қўриқ ерларини ўзлаштираётган баҳодир чўлқуварларга нов ариқлар, қурилиш материаллари етказиб бермоқдалар.

КПСС XXV съезди делегати пўлат қуювчи Мамажон Ёдгоров В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг ташаббускор ишчиларидан. У шаҳар меҳнаткашларига мурожаат қилиб, партия қарорларини, зиммага олинган юксак мажбуриятларни бажариш учун социалистик мусобақа байроғини баланд кўтаришга, биринчи беш йиллик план ишлаб чиқилганлигининг 50 йиллигини меҳнатда муносиб равишда нишонлашга даъват этди. Сўзи билан иши бир коммунист ўз участкасида фидокорона меҳнат қилиб, юксак натижаларга эришмоқда. Унинг ибрати бошқаларни ҳам бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан кўра унумлироқ, янада сифатлироқ меҳнат қилишга руҳлантирмоқда.

Лекин бошланғич партия ташкилотларидаги аҳволни, коммунистларни партиявий бурчга садоқат руҳида тарбиялаш соҳасидаги ишларимизни таҳлил этиш шуни кўрсатмоқдаки, ҳали бу соҳада жиддий камчиликлар ҳам йўқ эмас. Баъзи бошланғич партия ташкилотлари коммунистлар билан ишлашда КПСС Устави талабларига тўла риоя қилмасликлари туфайли ана шундай нуқсонлар юз бермоқда.

Абдумажид Дўсматов металлургия заводида малакали ишчи сифатида танилган эди. У КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилинди. Бу унинг ҳаётга, ўз меҳнатига муносабатида кескин бурилиш ясаши лозим эди. Коммунистлардан Т. Боймирзаев, Ю. Агафонов, ва И. Мамановлар ўз тавсияномаларида кандидатлик стажини ўташ мобайнида ана шундай ўзгаришлар юз берганлигини алоҳида таъкидладилар. А. Дўсматов кандидатлик даврида партия топшириқларини бажарганлиги, маҳсулот сифатини яхшилаш учун курашиб, сифат комиссияси ишида фаол қатнашганлиги ва коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номга сазовор бўлганлигини қайд қилдилар. Бироқ, прокат цехи коммунистларининг йиғилишида А. Дўсматовнинг КПСС сафига қабул қилишни сўраб берган аризаси талабчанлик билан муҳокама қилингач, кандидатлик стажини ўташ унинг учун муҳим ҳаётий мактаб бўлмаганлиги, бўлажак ёш коммунистнинг ижтимоий ҳаётда пассивлик кўрсатаётгани аён бўлди. Коммунистлар унинг ишга, коллективга муносабатидаги нуқсонларни ошкора айтишди, партия сафига нолойиқ деб топишди.

Лекин ана шу ўринда бир савол туғилади. Хўш, тегишли фазилатлари пухта ўрганилмаган, ҳаётий позицияси ҳали пухта шаклланмаган бир кишига партия аъзолигига ўтиш учун тавсиянома берган коммунистларнинг партиявий масъулияти қани?

КПСС Марказий Комитетининг Қирғизистон партия ташкилотларининг партияга қабул қилиш ва КПСС аъзолигига кандидатларни тарбиялаш соҳасидаги иши тўғрисида қабул қилган қарорида бу муҳим ишда шошма-шошарликка йўл қўйиш ҳоллари қаттиқ қораланди, партия сафига кирувчиларнинг ахлоқий фазилати, онги, ҳаётга муносабати чуқур ва пишиқ-пухта ўрганилиши лозимлиги таъкидланди. Хўш, шундай экан, нега ўз вақтида А. Дўсматовнинг тарбияси билан жиддий шуғулланилмади. Уни партияга қабул қилиш учун тайёрлаш вақтида эса принципсизлик қилинди? Асоссиз равишда ижобий руҳдаги тавсияномалар тайёрланди? Наҳотки кекса коммунистлар КПСС Уставининг муҳим талабини унутишган бўлса? Ахир, Уставда тавсиянома берувчилар партия сафига қабул қилинишга тайёрланаётган кишиларнинг сиёсий, ишчанлик ва ахлоқий сифатларига берилган характеристиканинг объективлиги учун партия ташкилоти олдида жавобгар эканликлари таъкидлаб кўрсатилган-ку?

Шаҳар партия ташкилотларида партияга қабул ва ёш коммунистлар билан ишлаш соҳасидаги тадбирларнинг самарадорлиги учун кураш тобора изчил йўлга қўйилмоқда. Натижада партия сафи ишда илғор, ижтимоий ҳаётда актив, юксак ахлоқий фазилатларга эга бўлган янги кучлар ҳисобига мустаҳкамланиб бормоқда. Сўнгги бир йилдагина 150 киши КПСС аъзолигига қабул қилинди. Уларнинг аксарият кўпчилиги ишчилардир.

Улуғ доҳиймиз В. И. Ленин большевистик партия аъзоси деган номни муқаддас, покиза сақлаш кераклигини қайта-қайта уқтирган эди Биз ўз ишимизда ана шу ленинча талабга риоя қилишга интилаётирмиз. Лекин баъзан ғоят муҳим ишдаги шошма-шошарлик, юзакичиликка йўл қўйиш туфайли партия сафига номуносиб кишиларни ҳам қабул қилиш ҳоллари учрамоқда. Г. Ишбулдин ана шундай кимса бўлиб чиқди. У тикувчилик фабрикасида цех бошлиғи лавозимига кўтарилгач, давлат маблағларини ўзлаштириш йўлига ўтди, партия ташкилотида ўзи билан бирга ишлаётган коммунистларни менсимай қолди. Шахсий манфаатини кўзлаб нопок йўлга қадам қўйди. Коммунистлар унинг ахлоқий масаласини принципиаллик билан муҳокама қилдилар, ўз сафларини нопок бир аъзодан тозаладилар.

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорларида халқ хўжалигини жадал ривожлантириш вазифаларини бажаришда коммунистларнинг масъулияти, партиявий бурчи муҳим аҳамият касб этаётганлиги алоҳида таъкидланди. Шаҳар партия ташкилотлари ўзларининг бутун фаолиятларида коммунистларни КПСС Устави талаблари асосида тарбиялашга, уларнинг авангардлик ролини оширишга эътиборни тобора кучайтирмоқдалар.

О. ИБРОҲИМОВ,
Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари.

Тошкент асбобсозлик заводининг фрезерчиси Зайнаб Азизова корхонада илғор ишчилардан ҳисобланади. У ўнинчи беш йиллик топшириқларини ортиғи билан адо этиб келаётганлиги учун «Ҳурмат Белгиси» ордени билан мукофотланди. Айни вақтда пешқадам ишчи корхонада қизғин тус олган социалистик мусобақага фаол қўшилиб, 1980 йилнинг сўнгги ойлари ҳисобига маҳсулот тайёрламоқда.

В. Сироткин фотоси.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Николай Федорович **Васильевни** СССР мелиорация ва сув хўжалиги министри қилиб **тайинлади.**

ТОШКЕНТДА ШОАҲМАД ШОМАҲМУДОВГА ҲАЙКАЛ ЎРНАТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Улуғ Ватан уруши йилларида гитлерчи фашистлар томонидан вақтинча босиб олинган районлардан кўчириб келтирилган турли миллат болаларини ўз тарбиясига олган тошкентлик ишчи Шоаҳмад Шомаҳмудовнинг ватанпарварлик жасоратини абадийлаштириш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг Тошкент шаҳрида Шоаҳмад Шомаҳмудовга СССР халқлари дўстлигини ифодаловчи ҳайкал ўрнатиш тўғрисидаги таклифи қабул қилинди.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигига Тошкент шаҳар ижроия комитети, Ўзбекистон Рассомлар союзи ва Архитекторлар союзи билан биргаликда Шоаҳмад Шомаҳмудов ҳайкалининг лойиҳасини тузиш ва ҳайкал ўрнатиш масалаларини кўриб чиқиб, ҳал этиш таклиф қилинди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ЎРИНСИЗ ВАЖЛАР»

Газетанинг шу йил 31 январь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада Фарғона областининг Ленинград ва Олтиариқ районларидаги баъзи хўжалик раҳбарлари техника ремонтидек муҳим, асло кечиктириб бўлмайдиган ишга лоқайдлик билан қараётганликлари қаттиқ танқид қилинган эди.

Ушбу мақола юзасидан **ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ**дан қуйидагича жавоб олинди: Ленинград ва Олтиариқ районлари партия комитетлари «Ўринсиз важлар» мақоласи юзасидан қишлоқ хўжалик техникаси ремонти ташкил этилишини чуқур текширдилар. Текширишда техника ремонтини ташкил этиш ва тайёрлаш яхши уюштирилмаганлиги аниқланди.

Мақола ва текшириш натижаси Ленинград район партия комитетида муҳокама қилиниб, техника ремонтини ташкил этиш бўйича тадбирлар ишлаб чиқиш, уни юқори сифатли тайёрлашни таъминлаш ва муддатида тугалаш тўғрисида қарор қабул қилинди. «Коммунизм» колхозининг бош инженери Р. Иброҳимов техника ремонтида масъулиятсизлик кўрсатганлиги учун огоҳлантирилди. Район «Сельхозтехника» бўлинмасига колхозни зарур эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш тадбирларини ишлаб чиқиш топширилди.

Шунингдек, мақола ва текшириш натижаси Олтиариқ район партия комитетида ҳам муҳокама қилинди. Қабул қилинган қарорда «Ленинобод» совхози директори Х. Юсупов ва «Ленинизм» колхози раиси Х. Мамадалиев ўртоқлар қаттиқ огоҳлантирилди.

«МЕНИНГ НАФСИМ БАЛОДИР...».

Шу сарлавҳа остида босилган [газетамизнинг 16 февраль сонида] фельетонда Тошкент шаҳридаги баъзи санитария врачлари жиғилдонларини виждонларидан устун қўйиб, санитария-эпидемиология қонун-қоидаларининг қўпол равишда бузилишига йўл қўяётганликлари фош этилган эди.

Ушбу мақола юзасидан ТОШКЕНТ ШАҲАР САНИТАРИЯ ВА ЭПИДЕМИОЛОГИЯ СТАНЦИЯСИдан жавоб олинди:

Киров район СЭСида бўлиб ўтган муҳокамада А. К. Эйдуснинг порахўрлиги қаттиқ қораланди. Район СЭСи маъмурияти кадрлар билан сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш бўйича тадбирлар ишлаб чиқди ва санитария бўлими ходимларини жой-жойига қўйиш масаласи ҳал этилди.

Шаҳардаги ҳамма санитария ва эпидемиология станцияларида ҳар бир олий ва ўрта махсус маълумотга эга бўлган мутахассис бажарган ишни ҳар ойда ҳисобга олиб бориш йўлга қўйилди.

«ЁМОННИНГ БИР ҚИЛИҒИ»

Юқоридаги сарлавҳа остида босилган [газетамизнинг шу йил 2 март сони] мақолада Жиззахдаги 1-қурилиш материаллари комбинати уй-жойлар бўлими меҳнаткашларининг ариза ва шикоятларига етарли эътибор бермай, сарсон қилаётганлиги қаттиқ танқид қилинган эди.

Шу мақола юзасидан ЖИЗЗАХДАГИ 1-ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ КОМБИНАТИдан шундай мазмунда жавоб олинди: мақола комбинат маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилоти умумий йиғилишида муҳокама қилиниб, тегишли тадбирий чоралар белгиланди Директор ўринбосари С. Исроилов, коммунал уй-жойлар бўлими бошлиғи В. И. Гавриковлар шаҳар халқ контроли комитети мажлисида муҳокама қилиниб, уларга қаттиқ виговор берилди ва охирги марта огоҳлантирилдилар.

Комбинат маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилоти редакцияни ишонтириб айтадики, посёлкада яшовчи аҳоли талаби ва истакларини ўз вақтида бажариш учун бутун куч ва ғайратларини аямайди.

ҲАМЗА ҲАКИМЗОДА НИЁЗИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 90 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Комил ЯШИН

ҲАМЗА

Аммо мана шу зиддиятларни чуқурроқ таҳлил қилишга ҳали халқнинг онги етмасди. Унинг онгини ўстириш керак эди. Ҳамза, маърифат деганида мана шуларни ўйларди.

Катта ҳайит етиб келди. Ҳамза субҳи содиқда, шарқ уфқи бўзарар-бўзармас уйғониб, ўрнини йиғиштирди. Буни анчадан бери одат қилган эди. Кеча — чин арафа куни дўсти Олчинбек билан ҳаммомга бориб, соч-соқолларини тарашлатиб, ювиниб келган эди. Ҳайитга, деб тиктирган янги оҳорли сарполарини кийиб, ипак жойномозни қўлтиғига қистирди-да, масжидга йўл олди. Олчинбек уни кеча келишилган жойда кутиб турган эди. Жомега бирга бордилар, жамоат билан ҳайит номозини ўқидилар.

Бугун жоме гавжум, ҳамманинг юзида севинч-қувонч барқ уради. Карнай-сурнай, дўл ноғораларнинг така-туми осмон ёқасини йиртиб солгудек. Бою камбағал, катта-ю кичик, бола-бақра, қизу жувон ҳамма ҳайитга чиққан. Ёру дўстлар бир-бирларини сидқидилдан муборакбод қилдилар. Одамларнинг янги кийимлари гўё чаманзордаги алвон гуллардек товланади. Хусусан, бахмал, шойи, парпаша паранжи ёпинган қизлар, ёш келинчакларни қўяверасиз. Бармоқларида қўша-қўша узук, кафтлари хинадан рангин товланади. Лабларидан учган қаҳқаҳалари, қочириқ-учириқлари сайраган чанқовузлари узоқдан янграб эшитилади.

Қани энди, анави қизил паранжи ёпинган қизнинг қора чимматн юзидан сирғалиб тушиб кетса-да, жумла жаҳон унинг жамолини кўрса... Йўқ, бу хом хаёл.

Ҳамза билан Олчинбек самоварлардан бирига кириб, нонушта қилдилар. Кейин расталарни айланиб, уйга ҳайитлик олдилар. Қўқоннинг пойгир, пайванди нонлари, совунак ҳолваси. Қарши пистаси, Андижон нашватиси. Асака узумидан бир чорси қилиб тугиб, бир-бири билан хайрлашиб уй-уйларига жўнадилар.

Ҳамза ҳовли эшигидан кириб келаркан:

— Ойижон, аёмингиз муборак! — деб совға-саломни айвоннинг бўсағасига қўйди-да, онасига кифтини тутди. Жаҳон биби ўғлини елкасидан қучиб, юз-кўзларидан ўпди. «Ўзингизга қуллуқ бўлсин, болам!» дея ялаб-юлқади. Шу пайт дарвоза томондан қўнғироқдай овоз эшитилди. Зубайдахон! Бошида ял-ял ёнган янги қизил духоба паранжи, ясан-тусани кўзни қамаштиради. У Жаҳон биби сари югуриб келаркан, Ҳамзага йўлакай чақмоқдек куйдирмажон кўзлари билан бир ўткир қараш қилди-да, чопиб бориб, Жаҳон биби билан қучоқлашиб кўришди.

— Ҳайитингиз муборак, табиб ойи!

— Вой, табиб ойингиз қоқиндиқ, сиздан, Зубайдахон! Ўзингизга муборак бўлсин! Қани, бу ёққа кўрпачага ўтиринг.

Жаҳон биби Зубайдани қўярда-қўймай кўрпачага ўтқазиб, дастурхонга чўзма, бўғирсоқ ва яна Ҳамза олиб келган ҳайитликлардан қўйиб, уни тўлдириб ташлади-да, чой қуйиб узатди. Зубайда ажиб навозиш билан пиёлани олди.

Жаҳон биби Зубайда ҳар гал келганида уни ўтқазгани жой тополмай, атрофида айланиб-ўргилади. Зубайда ҳам бу меҳрибон, ширинсухан, очиқ кўнгил, оқила аёлга ўз онасидек меҳр қўйган, уч-тўрт кун кўрмаса соғиниб қолади. Ҳозир ҳам Зубайда кириб келиб, чиммати билан паранжисини бошидан олдию, Жаҳонбибининг назарида тор ҳовлиси бирданига кенгайиб, тўлиб, ярқираб, гулзор яшнаб кетгандай бўлди. Қизнинг эгнидаги лов-лов ёнган етти камалак рангидаги хонатлас, кўкракларини сириб турган яшил бахмал нимчаси ўзига ғоят ярашган, дол келтириб ўралган фаранг дурра, тиллақош, бўйнида тўла марварид, оёғида дуранг тикилган қошиқдек амиркон этик, қулоқларидаги қашқар балдоқлар, қўлидаги қўш-қўш узуклар Жаҳон бибининг юрагидаги ўтни баттар авж олдирди. У бир лаҳза Зубайдага маҳлиё бўлиб қараб тургач, ўғлини чақирди.

— Ҳамзахон, Зубайдахон мактабдошингиз-ку, уялманг. Келинг, болам, бизлар билан чой ичинг, — деди.

У бу икки ёшнинг бир-бирига майли борлигини биларди.

Ҳамза ҳам оҳиста юриб келиб, одоб билан дастурхонга яқин ўтирди. Юраги гурс-гурс урарди. Онаси фотиҳа ўқиб уларни дуо қилди. Пайтдан фойдаланиб, ёшлар ер остидан очиқ чеҳра, хиёл табассум билан бир-бирларига қараб олдилар. «Ҳайитга роса ясанибди», деб қўйди Ҳамза ичида. Қизнинг чиройли кулдиргичига, лаби устидаги қора холига кўзи тушиб, ногоҳ Навоийнинг бир байтини эслади:

Лабингда нилгун холингдур, э, жон,
Нечукким шарбат ичра тухми райҳон..

Унинг назарида Навоий тасвирлаган, ибо ва тўлқиндан юзлари ёнган, вужуди мўъжиза қиз шу Зубайданинг ўзгинаси эди.

Қиз ҳам Ҳамзага ер остидан кўз ташлади, кўнглида роҳатбахш туйғулар жўш урди, юраги унга талпинди. Ҳамзанинг чақнаб турган кўзларига бардош беролмай, лабини тишлаб ерга қаради. Хина ёндирган қўлларини кўксига босиб, зўрға сўз қотди:

— Айёмингиз муборак, мактабдош.

Зубайданинг овози ёқимли, ҳаётбахш эди. Ҳамза бундан нашъаланиб бир лаҳза шошиб қолди-да, кейин хушини йиғиб, жавоб берди:

— Ўзингизники ҳам муборак бўлсин! Хуш келибсиз...

— Қуллуқ...

Шу орада Жаҳон биби «Тортинманг, қизим еб-ичиб ўтиринглар», дея ўрнидан туриб ошхонага қараб кетди. Бу фурсатдан фойдаланган Зубайда Ҳамзага қараб жилмайиб қўйди. Кейин дастурхон-

(Боши газетанинг 14 апрель сонида).

нинг попугини ҳимариб ўтириб, унга яна бир қараш ҳадя қилди-ю тортинибгина сўз қотди:

— Дорини баҳона қилдим-у, аслида ваъда қилинган ғазалингиз учун чиққан эдим, қўшнижон, — деди. У охирги сўзни ноз билан алоҳида таъкидлаб айтди. Қизнинг бу дадил гапи ўртадаги ноқулайликка барҳам берди, улар энди ўзларини отинойининг мактабига бориб юрган пайтларидагидек эркин ҳис қилдилар.

— Дарвоқе, мендан Шайх Саъдий куллиётини сўраган эдингиз-а? Ҳозир олиб чиқаман, — деб Ҳамза ўзини иш хонасига урди. Зубайда ҳам ўрнидан туриб, остонада Ҳамзани кузатаётган эди, унга Жаҳон бибининг кўзи тушиб жаврай кетди:

— Вой ўлмасам, Зубайдахон, тасаддуғингиз кетай, нега тик турибсиз?... Остонада-я! Остонада туриш ёмон бўлади, қизим, жойингизни билиб ўтиринг. Аччиққина мастава қилганман. Шундан бир қошиқ ичасиз, иннайкейин сизга жавоб.

— Йўқ, холажон, сира овора бўлманг, уйда иш кўп. Ўзингиз биласиз, ҳайитчилик, келди-кетди дегандек...

— Овораси борми, қизим, тайёр овқатни ташлаб кетсангиз, хафа бўламан-а. Ўтиринг.

— Мен Ҳамзахон акамдан китоб сўраган эдим, шуни олиб чиқиб берсалар, кетсам. Кейинги сафар сиз билан зериккунингизча гаплашиб ўтираман, табиб ойи.

— Вой унақа деманг, қоқиндиқ, нега зерикарканман? Сиз келсангиз, ҳовлимизда офтоб кулгандай, файз киради, қизим...

Жаҳон биби ярим-ярим қилиб уч коса кашнич райҳон кертиб солинган мастава келтирди. Бу орада Ҳамза ҳам ҳужрасидан чиқиб, дастурхонга ўтирди. Учовлашиб мастава ичдилар. Жаҳон биби Зубайданинг кўнглини олиб, онасининг аҳволини сўради.

— Зубайдахон, Рисолатхоннинг дардлари бери қарай деб қолдими? Онангиз хўп ғайратли, ориятли жувон-да, барака топгур.

— Шукур, холажон, энди-энди иштаҳалари очилиб, ранг-рўйлари кириб қолди. Табиб амаким бориб қараганларидан бери анча яхшилар. У кишининг Ҳиндистондан келтирган хап дорилари эм бўлди, дейишяпти, ҳайтовур... Ҳа, дадамнинг ўзлари ҳам айтдилар буни.

— Отангиз, худога қараб айтганда, кўп камбағалпарвар яхши одамлар. Бир хил қурумсоқ, бети байтуллодан қайтган бадхоҳ бойлардан эмаслар. Ҳамза акангиз, «бойларнинг ичида Аҳмадохун амаким кўп сахий, мурувватли, кўнгилчан одамлар. Яқинда Ҳожибек гузарида мактаб очмоқчиман. Ана шу мактабга кўмаклашишларини илтимос қилиб, ҳузурларига кирмоқчиман», деяётган эди, — деди Жаҳон биби соддалик билан. Ҳамза онасининг бу гапидан хижолат тортиб, қизариб кетди. У бу гапнинг ҳозир айтилишини истамасди, чунки, ниятини ҳали ҳеч кимга билдирмай, кўнглига тугиб юрарди.

Зубайда ҳам бу гапдан ноқулай аҳволга тушиб, бир тўлғаниб олди. У отасининг феълини, Ҳамзанинг ёзган шеър, мақолаларини унча хуш кўрмаслигини яхши биларди.

— Невлай... балки, ҳиммат қиларлар. Ҳамза акам у кишига учрашсалар ёмон бўлмаса керак, — деб қўя қолди.

Жаҳон биби икки ёшни ҳоли қолдириш учун яна чой дамлаб келишни баҳона қилди-да, бўшаган чойнакни кўтариб ўчоқ бошига кетди. Ҳамза ёнидаги китобни Зубайдага узатди:

— Мана сўраган китобингиз.

— Раҳмат, Ҳамза ака, — деди Зубайда тўлқинланиб. — Мен узоқ тутиб турмайман, тезда қайтараман. — Зубайда худди Ҳамза китобни ҳозир қистаётгандек, жилмайиб қўйди. Ҳамза унинг кўзларига узоқ тикилиб қолди. Зубайда нигоҳини ундан олиб қочиб, ерга қаради. Ёноқлари лоладек қизариб кетган эди.

— Бемалол ўқийверинг, — деди Ҳамза ва кейин қўшиб қўйди: — Орасида ваъда қилинган ўша ғазал ҳам бор, ҳозир ўқиб чиқсангиз уни... илтимос.

Зубайдага Ҳамзанинг бу илтимоси хуш келмади чамаси, қошларини чимириб, жиддий тус олди:

— Йўқ, уйда... кимса билмайдиган холи жойда ўқийман. Хафа бўлмайсиз-а?

Ҳамза бир оз маъюсланди.

— Рисолангизга киритилган «мактублар»ингизни бир тўда отинча қизлар ўқиб сиздан жуда-жуда хурсанд бўлдик, Ҳамзахон ака. Илоҳим, қаламингизга кўз тегмасин. Қизлар тилидан жуда келиштириб ҳақ гапни айтгансиз, илойим тўрт мучангиз доим соғ бўлсин, — деди Зубайда тагдор қилиб.

— Раҳмат, Зубайдахон.

— Ўзингиз парвойи фалаксиз, вақти соатни топиб мундоқ кўриниш берай ҳам демайсиз, — деди Зубайда қизариб. Яна жимиб қолдилар.

Ошхонадан чиқиб келган Жаҳон бибининг йўл-йўлакай жавраши ўртадаги жимликни бузди. Зубайда ҳамон қимматбаҳо нарсани авайлагандек қўлида ушлаб турган қоғозни дарҳол китоб қатига яширди-да, «дик» этиб ўрнидан туриб, кампирнинг қўлидан чойнакни олди. Унинг кўнглини кўтаргиси келиб, мулозамат кўрсатди:

— Вой, табиб ойижон, ёшлар турганда сиз хизмат қиласизми? Менга айтсангиз-ку, ўзим дамлаб кела қолардим.

Кейин чойнакни олиб бориб дастурхонга қўйди-да, аввал Жаҳон бибига, сўнгра Ҳамзага чой қуйиб узатди. Бир муддат ўтиришгач, қиз Жаҳон бибидан рухсат сўради. Она ёшларга умр, бахт-саодат, қариларга имон, ҳузур-ҳаловат тилаб дастурхонга фотиҳа ўқиди. Зубайдани юз-кўзларидан ўпиб, дуо қила-қила кузатиб қўйди... «Қанийди, сеп тўла сандиқларим бўлса-ю, кенжатой келин қилиб олсам шу дўндиқ қизни!», деб ўйлади Жаҳон биби. Лекин бу ширин бир орзу эди, холос.

УЧИНЧИ БОБ

ИЛК БАҲСЛАР

ОЙДИНБУЛОҚ — қўшиқчи гўша, сўлим, соя-салқин жой. Теварак-атрофи дов-дарахт, айниқса, садақайрағочлар, майда кокилларини ёзиб ташлаб теран хаёлга ботган мажнунтоллар, шундоққина биқинидаги ўриксор, бодомзор, олмазорлар, гулзорлар киши дилини ҳар қандай ғам-ғашдан орулайди. Булоқ яқинидаги чоғроққина бозор бошига бу ҳафта сайил чақирилган. Қўқоннинг жазирама ёзи, еру кўк қуёш ғазабида... Айни пишиқчилик, деҳқоннинг қўли бўш пайт. Ипак гиламлар билан безатилган, супуриб-сидирилган қатор чойхоналар, боққоллик, қассоблик дўконлари эрталабдан очиқ. Ошпаз, сомсапаз, кабобпазларнинг қўли қўлига тегмайди. Офтоб тиғ тортганда сайил қизиб кетди. Биров қоп-қопчиқ орқалаб бозор-ўчар қилади, биров ҳамёнида ҳемири йўқ, туянинг тишини санайди. Айниқса, қашқарлик ошпаз Ниёзохуннинг атрофи гавжум. Узоқ-яқиндан келган ёш-яланг, қари-қартанг, танти бойваччалар, мингбоши, додхоҳ, қози-аъламларнинг сатта хонатлас, кўк қарғашоҳи кўйлак кийган, бошларига фаранг дуррани дол келтириб ўраган ёш келин-қизлари Ниёзохуннинг хуштаъм манти, хушхўр гўштқуйди, сермурч лағмон, хўшанг манпар, манжўзаларига, сели жизиллаб турган тандир кабобларига роса ўрганишган. Ошпаз йигитлар бақириб-чақириб қулоқларни батанг қиладилар:

— Кеп қолинг, ғарчча мой ейсиз!

— Қайноқ ёғлиқ сомсалар!

— Ёғу мурч, ёғу мурч!

— Кашнич кертиб, қатиқланган қиймали мастава. Ичмаганлар армонда!

— Асаканинг ҳусайниси. Қадоғига бир миридан баҳо кесдим, кеп қолинг!

— Пули бор-ку, ейди, пули йўқчи? — деб баланд овоз билан сўради эркак сабзига ўхшаган бир эски чопон.

— Жомега бор, Шўлон тайёр, бепул! — деб қочириқ қилди елкаси чиқиқ, ранги заҳил; қилтириқ бўйин исириқчи.

— Камбағалнинг куни шу экан-да! Наҳотки бир сих кабобга зор бўлса! Э, нокас замонангга ўт тушсин! — дея сўкинди бозорда гаранг сурғалиб юравериб, юраги куйиб, қора талоққа айланиб кетган гадой.

Бир маҳал аллақандай отлиқ сайил қизиган майдонга кириб келди-да, ўзининг туриш-турмуши, ажиб қилиқлари, ғалати гаплари билан оломоннинг эътиборини тортди. Бошида каттакон салла, эгнида зарбоф чопон, тўрва соқоли кўксига тушган, йирик-йирик кўзларига сурма тортган, қўлида эгри ҳасса, атрофида турли кепатадаги тўрт-беш киши унга парвона. Бири отининг жиловидан тутган, яна бири: «Қоч, йўлни бўшат, пирим келяптилар!» деб кимгадир ўшқирган... Аҳли растаю сайилчилар ҳайрон:

— Бу зот ким бўлсалар экан? Эшонми? Раисми ёки қози?

От устидаги одам шу пайт бир-икки бозорчига: «Номозликни билмайсан, мачитга кирмайсан!» деб. дарра туширди-да, овози борича бақириб-чақирди:

— Халойиқ! Бир-икки оғиз сўз айтаман, қулоқ бер. Мен Этемас, мумсик шоп эшон бўламан. Атаган-атамаганингни дарҳол мана бу ола хуржунимга сол! Бермасанг дуоибад қилиб, ишингни хуржунлаштираман. Халойиқ! Мени билмасанг бил, Қўқондаги юқори Шилдир даҳасининг Шафақ махсум деган қўрбошиси ҳам. қозиси ҳам ўзим бўламан.

Бозорчилар нима қилишларини билмай, тек туриб қулоқ солдилар, у эса баттар гердайиб давом этди:

— Эшитиб-билиб қўйинглар, уволгина одамман, обрўйимнинг катталиги, мартабамнинг улуғлиги шунчаларки, маҳаллада тўй, ҳатми қуръон ёки рамазони шарифда ифтор бўлса, у қўшнимни айтишади, бу қўшнимни айтишади, ўртада битта ўзим сўппайиб буғдойнинг чоридай четга чиқиб қолавераман.

Атрофда гур кулги кўтарилди. Ҳамон ҳангу манг бўлиб турган одамлар ўзларини сал босиб олиб, кулгига қўшилдилар, У давом этди:

— Жума кунлари мачитлардан жойнамоз ёинки намозхонларнинг кавушлари йўқолиб қолса, менинг уйимдан топиб олишади. Шу ҳунарим учун мени Чўпкўймас эшон деб ҳам аташади.

Яна қаҳқаҳа кўтарилди. Одамлар орасида жонланиш бошланди, кайфият яхшиланди.

— Э, масхарабозлар экан. Бир томоша кўрадиган бўлдик, — деди кимдир қувониб.

— Ҳа, Юпатовнинг отўйини кўрган, Марямхоннинг жилвасини кўрмаганмисан?

— Танидим, анави от устида тургани ўта гапдон, мияси путун қизиқчи.

— Қизиқчи келмаган сайил сайил бўптими? — деди бир деҳқон йигит.

(Давоми келгуси сонда).

Н. Боймуродов номли колхоз (Жарқўрғон райони) далаларига ўроқ машиналари олиб чиқилди. Бу ерда оқсил ва витаминларга бой бўлган қимматли ем-хашак экини — рапс ўриб-йиғиб олина бошланди. Механизаторлардан Г. Ҳайдаров ва С. Раҳимов ҳар куни ўз сменадошлари билан гектаридан уч юз центнерга

ГЕКТАРИГА 300 ЦЕНТНЕРДАН

қадар кўм-кўк ўт ўриб олмоқдалар.

Колхозчилар бу оралиқ экиннинг фойдали эканлигига ишонч ҳосил қилдилар. Фермага келтирилган ўт сигирларнинг маҳсулдорлигини 20 процент ошириш имконини берди. Ҳозир ўти ўриб олинган участкаларда чигит экила бошланди. Мутахассисларнинг ҳисоб-китобига қараганда ўтнинг илдизи ерга қўшиб ҳайдаб юборилганида унинг унумдорлиги яхшиланади, «оқ олтин» ҳосилдорлигини оширади.

Бу йил республикада кузги рапс ва жавдар экилган майдонлар 26700 гектарни, яъни ўтган мавсумга қараганда анча кўп ерни эгаллаган.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ТАРИХИЙ АҲАМИЯТГА МОЛИК ВОҚЕА

РИМ. (ТАСС). Сенат бюджет комиссиясининг раиси Н. Колайянни бундай деди: Совет Иттифоқи халқ хўжалигини ривожлантиришнинг биринчи беш йиллик плани катта тарихий аҳамиятга молик воқеа бўлди. Биринчи совет беш йиллиги, деди у, бутун дунё ишчилари ва революцион ҳаракатнинг фахри бўлиб қолди.

Беш йилликларнинг тажрибаси экономикани планлаштириш системаси ўзини тўла оқлаганлигини ва совет халқининг турмуш шароитларини жиддий суратда яхшилашга олиб келганлигини бутун дунёга аниқ-равшан кўрсатди, деб таъкидлади Н. Колайянни.

Планлаштиришнинг жорий этилганлиги, шундан кейин зўр бериб индустрлаштириш Совет Иттифоқининг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашга ва иккинчи жаҳон уруши вақтида гитлерчиларнинг қўшинларини тор-мор келтиришга ёрдам берди. Шуни айтиш кераки, деб сўзини давом эттирди у, беш йиллик планлар Совет Иттифоқини жаҳондаги буюк давлатга айлантирди. Бу давлат халқаро сиёсатда муҳим роль ўйнамоқда.

Н. Колайянни Совет Иттифоқи билан Ғарбий Европадаги капиталистик мамлакатлар ўртасида савдо-иқтисодий алоқаларни чуқурлаштириш масалаларига тўхталиб, бундай деди: мен бу соҳада СССР сиёсатини тўла-тўкис қўллаб-қувватлайман. Бу сиёсат Совет Иттифоқининг манфаатларига, шунингдек Ғарбий Европа давлатларининг манфаатларига, тинчлик ва кескинликни юмшатиш ишига хизмат қилади.

ДЎСТЛИК МУСТАҲКАМЛАНАВЕРАДИ

ЖОРЖТАУН, 13 апрель. (ТАСС). Яқинда Ямайкада Ямайка—Совет дўстлиги жамияти иш кўра бошлайди. Ямайка пойтахти Кингстонда бўлиб ўтган ташкилот комитети мажлисида шундай деб эълон қилинди. Жамиятнинг мақсади. дейилади комитет баёнотида, маориф, фан ва маданият соҳасида учрашувлар ўтказиш ва алоқалар ўрнатиш йўли билан Ямайка ва совет халқи ўртасида ҳамжиҳатликни яхшилаш ва дўстликни мустаҳкамлашдан иборат.

АФҒОНИСТОНГА ҚАРШИ НАЙРАНГЛАР

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Покистоннинг Афғонистон чегарасига яқин жойлашиб олган «мусулмон биродарлар» деб аталган тескаричи гуруҳ демократик Афғонистонга қарши жиноий ишларини давом эттирмоқда. ЮПИ агентлиги мухбири Покистоннинг Пешовар шаҳридан юборган хабари шундан далолат бермоқда. «Мусулмон биродарлар» шайкалари кейинги ҳафталарда республикада мўътадил ҳаётни издан чиқаришга уриниб Афғонистоннинг чегара пунктларига тез-тез ҳужум қилиб турмоқда. Шу ташкилотнинг базаси Белужистонда ва Покистоннинг чегарадаги шимоли-ғарбий вилоятида жойлашган. Шу ташкилотдаги қуролланган каллакесарлар яқин орада АДРга қарши ҳаракатларини кенгайтиришни мўлжалламоқдалар, деб хабар беради ЮПИ агентлиги.

Америка агентлигининг хабарига қараганда Покистон территориясидаги аксилинқилобий гуруҳлар ўзларининг қўпорувчилик ҳаракатларини тўхтатиш уёқда турсин балки Афғонистоннинг чегара районларига яна бандитларча ҳужум қилишга тайёргарлик кўрмоқдалар.

Покистонда чиқадиган газеталар аҳоли ўртасида Афғонистонга қарши кайфиятни кучайтирмоқдалар. Оммавий ахборот органлари Покистон — Афғонистон чегарасидаги кескинлик учун гўё Афғонистон айбдор деган таассуротни туғдирадиган материалларни тез-тез эълон қилмоқдалар.

ҚИЛМИШ - ҚИДИРМИШ

ТЕҲРОН. Бу ерда шоҳ режимининг юқори мансабдор 11 арбоби устидан ўтказилган суд мажлислари тугаганлиги эълон қилинди. Ислом суди уларни Эрон халқига қарши жиноятлар қилишда айбдор, деб топди. Чиқазилган ҳукмлар ижро этилди. Қатл қилинганлар орасида шоҳнинг энг яқин гумашталаридан собиқ ташқи ишлар министри, СЕНТО бош секретари Халатбори, ҳозир тарқатиб юборилган шоҳ гвардиясининг қўмондони генерал Нишот, махфий полиция — САВАКнинг раҳбарлари бўлмиш генераллар Муқаддам ва Пакравон, сенаторлар ва мажлис депутатлари бор. Суд уларнинг мол-мулкини мусодара этиш тўғрисида ҳам қарор чиқарди.

Эрон бош министрининг ўринбосари А. Амир Интизомнинг айтишича, шоҳ режими чоғида турлича суйистеъмол қилишларда айбдор, деб топилган шахсларнинг ишларини кўриб чиқиш учун камида бир йил кетади.

(ТАСС).

ХАЛҚ ИШОНЧИ

8 апрель куни Кубада муниципал ассамблеялар — халқ ҳокимиятининг маҳаллий органлари сайлови зўр сиёсий жўшқинлик вазиятида ўтди. Бу сайлов республикада демократия янада мустаҳкамланганлигининг, давлат қурилиши жараёни чуқурлашиб, ривожланиб бораётганлигининг яна бир яққол далили бўлди. 169 муниципиядаги сайлов қутилари ёнига келган миллион-миллион ишчилар, деҳқонлар, хизматчилар, ижодкор зиёлилар, студентлар коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз бериб, маҳаллий ҳокимият органларида ўз манфаатларига вакиллик қилишни уларга ишониб топширдилар.

Сайловда жами рўйхатга олинган сайловчиларнинг 96,9 проценти қатнашди. Биринчи даврадаёқ улар 10,7 мингга яқин депутатдан 9,6 мингдан кўпрогини сайладилар. Номзодлардан ҳеч бири зарур кўпчилик овозни олишга муваффақ бўлмаган сайлов округларида 15 апрель куни овоз беришнинг қўшимча иккинчи davraси бўлади. Шу округларнинг ҳар бирида биринчи даврада энг кўп овоз олган икки номзодгина қатнашади.

Сайловга тайёргарлик ва унинг ўтиши Куба халқининг юксак онглилиги ва активлигини, унинг бирлигини ва ўртоқ Фидель Кастро бошчилигидаги Куба Коммунистик партияси ҳамда унинг Марказий Комитети теварагида жипслашганлигини ишонарли тарзда намойиш қилди. Бу сайлов халқ ҳокимияти органлари ва уларнинг депутатлари юксак обрў-эътиборга сазовор эканликларидан ҳам далолат беради. Депутатлар орасида ишлаб чиқариш илғорлари, меҳнат зарбдорлари ва ўқиш аълочилари бор. Кўпчилик депутатлар партия аъзолари ва Куба ёш коммунистлари союзининг аъзолари эканлиги диққатга сазовордир.

Бу галги сайлов — революциядан кейинги Куба тарихидаги иккинчи сайлов бўлди. 1976 йил октябрида халқ ҳокимиятининг марказий ва маҳаллий органларига ўтказилган ялпи сайлов янги жамият қуриш йўлидан дадил бораётган республикада социалистик демократияни ривожлантиришнинг муҳим босқичи бўлди. Ўша йил декабрида халқ ҳокимияти миллий ассамблеясининг биринчи сессияси ўтказилиши эса чинакам тарихий аҳамиятга молик воқеа бўлиб, Озодлик оролида халқ ҳокимиятини қарор топтириш жараёни қиёмига етганидан дарак берди.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

Ф. Кастро республика қонун чиқарувчи олий органининг делегатлари ҳузурида сўзлаган нутқида бундай деди: «Бизнинг мамлакатимизда битта ҳокимият бор. Бу ҳам бўлса — меҳнаткаш халқ ҳокимиятидир. Бу ҳокимият Миллий Ассамблея ва унга бўйсунувчи давлат муассасалари орқали амалга оширилади. Биздаги давлат ҳокимияти формаси социализм йўлидан бораётган бошқа халқлар орттирган тажрибани, шунингдек, ўз тажрибамизни ҳисобга олади. Биз марксизм-ленинизм принципларини ўзимизнинг конкрет шароитларимизга татбиқ қиляпмиз». Халқ ҳокимияти органлари ҳозир мамлакатдаги революцион жараённинг қудратли қуроли эканини ва у кенг омманинг давлат қарорларини ишлаб чиқишда ва қабул қилишда актив қатнашишига кўмаклашаётганини Ф. Кастро уқтириб ўтди.

ЭРОН РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ БАҲОРИ

Эронда бу галги баҳорнинг алоҳида гашти бор. У — революциянинг биринчи баҳори. Бу фаслнинг энг унутилмас куни эса — 1 апрель экани шубҳасиз. Шу куни икки ярим минг йил ҳукмронлик қилган Эрон монархияси абадий гумдон бўлди, умумхалқ овоз бериши йўли билан Эрон расмий равишда Ислом республикаси, деб эълон қилинди. Республика тузумининг қарор топиши Эрондаги монархияга, империализмга қарши революция ўз ривожининг янги босқичига кирганини билдирди.

Республика конституциясининг тасдиқланиши ва доимий ҳокимият органларининг тузилиши шу босқичдаги энг муҳим вазифалардир. Конституцияни қабул қиладиган ассамблея сайлови 1 июнда ўтказилиши бу ерда эълон қилинди. Тез орада конституция лойиҳаси умумхалқ муҳокамасига тақдим этилади.

Шоҳга қарши кучларнинг ҳокимият тепасига келиши натижасида революциянинг ҳамма вазифалари ҳам ҳал этиб бўлинмаганлигини Эрон раҳбарлари тушуниб турибшибди. Революцион жараён тинимсиз ривожланиб, чуқурлашиб бормоқда. Янги Эроннинг ҳали душманлари кўп эканлиги ҳам уларга яхши маълум. Ички реакция ва ташқи империалист кучлар тарих ғилдирагини ҳамон орқага буришга ва мамлакатда эски тартибларни қайтадан тиклашга умид қилмоқдалар. Ўз мақсадларига эришиш йўлида улар энг қабиҳ ва макрли воситалардан ҳам қайтмаяптилар. Улар иғвогарлик қилмоқдалар, писиб туриб одам ўлдирмоқдалар, ғаламислик қилмоқдалар, диний ва миллий адоватни кучайтирмоқдалар. Сенендеж ва Гомбед-Кабусда яқинда бўлиб ўтган қонли воқеалар аксилинқиболий унсурларнинг қўпорувчилик фаолияти нақадар хатарли эканидан дарак беради. Бу воқеалар шоҳ охранкаси — САВАКнинг пинҳона иш тутиш йўлига ўтган агентлари ғаламислиги натижасида содир бўлди.

Давлат аппаратида ва қуролли кучларда контрреволюциянинг ҳамма манбалари ҳам узил-кесил тугатиб бўлингани йўқ. Революция ўзини ўзи ҳимоя қилиш мақсадида сергакликни қўлдан бермаслиги керак. Шоҳга хизмат қилган юзга яқин амалдор қилмишига яраша жазосини олди, яна мингдан ортиқ киши суд қилинади. Аммо ўзларининг халққа қарши қилган оғир жиноятлари жазосидан чўчиб яшириниб юрганлар бундан ҳам кўп.

Аксилинқилобчиларнинг кирдикорларини даф қилиш билан бирга Эрон маъмурлари олдида мамлакатнинг иқтисодий турмушини нормаллаштириш юзасидан жуда мураккаб вазифалар турибди. Бир йилдан кўпроқ вақт давом этган иш ташлаш ва халқ ғалаёнларидан сўнг Эрон экономикаси ҳамон ўзига келгани йўқ. Бир қанча озиқ-овқат маҳсулотлари етишмаяпти, саноат корхоналари ва маиший хизмат муассасалари ишида узилишлар бўлиб турибди, ишсизлар армияси уч миллион кишига етди.

Ана шу салбий ҳодисаларни йўқотиш ва революциянинг ҳамма вазифаларини муваффақиятли бажариш учун бутун Эрон халқи биргаликда куч-ғайрат сарфлаши керак бўлади. Шоҳ истибдодини ағдариб ташлаган жамиятдаги барча демократик ва антиимпериалист кучларнинг бирлиги янги, республикачи Эронни барпо этишда муваффақият гаровидир.

О. КОЛЕСНИКОВ,
А. СУРИКОВ.
(ТАСС).

ИҒВОГАРЛИКНИ КУЧАЙТИРМОҚДАЛАР

ЛУАНДА, 13 апрель. (ТАСС). Жанубий Африка Республикасининг ирқчилари Ангола Халқ Республикасига қарши қуролли иғвогарликни кучайтирмоқдалар. АХР мудофаа министрлигининг Ангола миллий радиоси орқали эшиттирилган баёнотида шундай дейилади.

Жанубий Африканинг ҳарбий самолётлари Жанубий Африка Республикаси қўшинлари қонунга хилоф равишда оккупация қилиб турган Намибия территориясидан учиб 10 ва 11 апрелнинг ўзидагина беш марта АХР ҳаво чегарасини буздилар ва Ангола территорияси устида разведка мақсадида учиб юрдилар, деб таъкидланади ҳужжатда. Шу вақтда улар уч марта Ангола позициясини бомбардимон қилдилар.

Баёнотда Жанубий Африка агрессорларининг иғвогарлик ҳаракатларига қарши кескин норозилик билдирилган.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ ДЕҲЛИ. Ҳиндистон нефтчилари март ойида тамом бўлган 1978—1979 молия йилида 12,5 миллион тонна нефть қазиб чиқардилар. Бу — ўтган молия йилидагидан 1,8 миллион тонна ортиқдир.

Ҳиндистондаги нефть бойликлари Совет Иттифоқи билан маҳкам ҳамкорликда ўзлаштирилмоқда. Совет геологлари Ҳиндистон геологлари билан биргаликда йигирма йил мобайнида қирққа яқин нефть ва газ конларини, шу жумладан, Бомбей қўрфазидаги энг истиқболли конларни топдилар.

✦ РАНГУН. Пойтахтда министрлар кенгаши мувофиқлаштириш комитетининг мажлиси бўлди. Бу мажлисда 31 мартда тамом бўлган 1978—1979 молия йилида Бирма экономикасини ривожлантириш планининг бажарилиш якунлари муҳокама қилинди.

Мажлисда 1979—1980 молия йилида мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантириш планини бажариш учун моддий-техника базаси билан таъминлаш юзасидан конкрет чоралар ишлаб чиқилди.

✦ РАБОТ. Геология масалаларига бағишланган миллий илмий конференция ўз ишини тамомлади. Бу конференцияда Марокаш геологларидан ташқари, ўндан ортиқ мамлакатнинг, шу жумладан Совет Иттифоқининг олимлари ва мутахассислари қатнашдилар.

(ТАСС).

АГРЕССОРНИНГ ХУРУЖЛАРИ

БАЙРУТ. (ТАСС). Ливан матбуоти Исроил ҳарбийларининг суверен Ливанга қарши кейинги жиноий хуружларининг тафсилотларини эълон қилмоқда. Агрессор авиациясининг ваҳшиёна ҳужумлари ҳамда Ливандаги тинч шаҳарлар ва қишлоқларни ёппасига тўпга тутиш натижасида 11 киши ҳалок бўлди, 40 га яқин киши жароҳатланди, ўнлаб уй-жойлар вайрон қилинди, деҳқончилик ерлари қаттиқ зарарланди. Исроиллик қузғунлар фаластинлик қочоқларнинг лагерларига ва Ливандаги аҳоли пунктларига оғирлиги 500 килограммгача борадиган бомбалар ташладилар, ракеталар отдилар. Исроилнинг узоққа отадиган артиллерияси шарқдаги Аркубдан Тиргача Жанубий Ливаннинг бутун территориясини бир неча соат давомида қаттиқ тўпга тутиб турди.

Кўрган кишиларнинг айтишларича, жанубдаги қишлоқларнинг аҳолиси уйларини ташлаб мамлакатнинг ичкарисига кетмоқда. Кейинги икки кунда Жанубий Ливандан минглаб қочоқлар Ливан пойтахтига ва Сайду шаҳрига келдилар.

Бу орада Исроил Ливан билан бутун чегара давомида қўшинларини йиғишда давом этмоқда, сепаратчилар контролида бўлган майдонга янгидан янги бўлинмалар ва жанговар техника келтириб ташламоқда. Агрессорнинг самолётлари Ливан осмонида муттасил учиб юрибди.

Ливан миллий ватанпарвар кучлари марказий сиёсий кенгашининг бу ерда эълон қилинган баёнотида айтилишича, Исроил мунофиқ тил бириктиришни рад этувчи араб давлатларига тазйиқ кўрсатиш мақсадида Ливан республикасига қарши янги иғвогарликлар қилиш учун Қоҳира билан тузилган шу сепарат битимдан АҚШ мадади билан фойдаланишга интилмоқда.

ПОЛВОННИНГ ОРЗУСИ

Ҳасан Зангиев. Республикамизнинг таниқли спортчиси, наманганлик моҳир курашчи. Биринчи марта Украина пойтахтида ўтказилган «Спартак» кўнгилли спорт жамияти марказий Совети биринчилигида беллашиб, ғолиблик супасига кўтарилди. Ўсмирлар ўртасида ўтказилган мамлакат биринчилигининг бронза медали совриндори. Кейинги уч йил ичида Бутуниттифоқ миқёсидаги баҳсларда олти марта ғалаба нашидасидан баҳраманд бўлди. Ҳасан СССР халқлари ёзги VI Спартакиадасининг кумуш медалига сазовор бўлган. Икки йил бурун уни мамлакат терма командасига таклиф этишди. Тбилиси шаҳрида ўтказилган биринчи халқаро турнирда рақибларидан устун келиб, маҳорати ошиб бораётганлигини яна бир бор намойиш этди. Бу муваффақияти «Халқаро классдаги СССР спорт мастери» унвонига лойиқ кўрилди...

Ҳасан илк бор чет эл сафарига йўл олиши арафасида мухлислар ўртасида ана шундай танилган эди. Эркин кураш бўйича қитъа биринчилигида беллашадиган совет полвонлари орасида Ҳасан ҳам бор эди. «ИЛ-62» ҳаво лайнери парвозга кўтарилганда ўзини катта йўлга бошлаган устози А. Гусовнинг сўзлари ёдга келди: «Ҳасан, сен энди хорижий юртда совет спорти шарафини ҳимоя қиласан. Бу, шунчаки гап эмас. Бундай бахт ҳар кимга ҳам насиб бўлавермайди. Гиламга чиққанда қизишмагин. Сенга ишонамиз...». Ҳасан оқ йўл тилаб қолган дўстлари Николай, Ёқубжон, Мельс ва Геннадийларни эслади. СССР терма командасининг катта тренери полвонларга ниманидир уқтирарди. Мотор овозидан унинг нима ҳақида гапираётганлигини англаб бўлмаса-да, мазмуни аниқ эди. Сўзсиз, устоз команда ҳақида қайғурарди. Бундай йирик баҳсларда бўлавериб, пишиб кетган Ю. Шоҳмуродовнинг тажрибалари ёшларга маъқул тушарди.

Туркиянинг Бурсе шаҳри. Полвонлар беллашадиган кураш гиламининг атрофи мухлисларга тўла. Чемпионлик учун кураш қизғин давом этмоқда. Ҳасан аввал испаниялик полвон устидан соф ғалабага эришиб, грек курашчисининг курагини ерга теккизишга бор-йўғи 20 секунд вақт сарфлади ва мухлислар олқишига сазовор бўлди. У ярим финал учрашувида Европа ва жаҳон чемпиони, икки марта Олимпиада ўйинлари совриндори ГФРлик Адольф Зегерга рўбарў бўлди. «Эҳтиёт бўл, — деб уқтирди Ю. Шоҳмуродов беллашув олдидан, — рақибинг жуда айёр. Узоқ курашишни ёқтирмайди».

Полвонлар кураш гиламига таклиф қилинди. Курашчиларнинг нигоҳлари бир-бирларига қадалган. Ҳар иккиси ҳам қулай пайт пойлашарди. Адольфнинг муддатдан илгари ғалаба қозонишга шайлиги кўзга ташланади. Ҳасан хотиржам, совуққонлик билан, лекин, ҳушёрлик билан усул қўллаш пайида. Зегер қаттиқ бел қисишнинг ҳаддини олган. Елкадан ошириб ташлаш унинг севган усули. Биринчи бўлиб, Зегер ҳужумга ташланди. Ҳасан эпчиллик билан ҳимояга ўтди. Хавфли вазиятдан чиқиб, қарши ҳужумга ўтди. Бу нақд 4 очко дегани эди. Ҳасан ўзи севган «тегирмон»дан фойдаланиб, рақибини иргитмоқчи бўлди. Аммо, маҳорат ва тажриба самара берди. Ҳасан қолиб, Адольф кутилмаганда қарши ҳужумга ўтиб, рақибини йиқитди. Ҳасан дарҳол «кўприк» усулини қўллади. Рақиби жон-жаҳди билан кўкрагидан гиламга боса бошлади. «Наҳотки мағлубият, биринчи йирик баҳсда енгилсам-а?!» Ҳасаннинг хаёлидан ана шундай фикр ўтди. Дўстлари, устозлари кўз ўнгида гавдаланди. «Фақат ғалаба» деган қатъий қарорга борди. «Сирғалиб» чиқишга уринди. Рақиби тобора қаттиқроқ қисарди. Ҳасан иккинчи марта буралганда рақиби исканжасидан чиқди. Адольф ўзини ўнглагунча, Ҳасан уни елкасидан ошириб ташлади...

Зегер биринчи бўлиб, Ҳасанни ғалаба билан қутлади. Лекин, ўзи мағлубиятини тан олгиси йўқ эди. Чунки, манман деган полвонлар ҳам ундан осонликча қутула олмагандилар. Лекин, Ҳасаннинг хорижий мамлакатда биринчи беллашуви кўксига кумуш медаль тақиши билан якунланди. У Европа чемпионатининг финал баҳсини бой берган эди.

Наманганнинг Поп районидаги Ленин номли территориал ишлаб чиқариш бирлашмаси спортчиларини оталиққа олиб, ёшларга устозлик қилаётган Ҳасан Зангиев шу кунларда СССР халқлари ёзги VII

Спартакиадасига ҳозирланмоқда. Ана шу йирик мусобақага тайёргарликнинг муҳим босқичи ҳисобланган Ўзбекистон XVIII Спартакиадасининг эркин кураш бўйича баҳслари Ғурумсаройда ўтказилиши кўзда тутилган. Ҳасан эса яқинда Америкада совет эркин кураш усталари қатори жаҳон кубоги учун ўтказилган йирик баҳсда ўз ватандошларининг ғалаба қозонишига муносиб ҳисса қўшиб, мухлислар эътиборини қозонди. Бу билан, Москвада бўлажак «Олимпиада-80»га шайликнинг бош репетицияси — СССР халқлари Спартакиадасига ҳозирланаётганлигини намойиш этди. Унинг орзуси XXII Олимпиада ўйинларида кўксига олтин медаль тақишдир.

О. ХОННАЗАРОВ,
Т. НАЗИРОВ.

АХБОРОТ

«ИЛ-18» ЮК ТАШИШ ТРАССАСИДА

Ўзбекистон Граждан авиацияси бошқармаси Иттифоқимизда биринчи бўлиб турбовинтли «Ил-18» самолётида юк ташишни йўлга қўйди. «Ил-18» самолёти Тошкент — Ростов-Дон, Қарағанда — Тошкент маршрутларида муваффақиятли қатнаётир.

Юк ташийдиган ҳаво лайнерлари яқинда янада кўпаяди.

А. НИЗОМОВ.

ХАЛҚАРО ЯРМАРКАГА

Шаҳрисабз шаҳридаги «Ҳужум» бадиий буюмлар фабрикасининг «Чизма», «Ироқи», «Санама» каби Сифат белгили дўппилари Швеция, Бельгия, Германия Федератив Республикаси, Югославия, Польша, Ҳиндистон ва бошқа кўплаб мамлакатларда ўтказилган халқаро кўргазмаларда намойиш қилиниб, медаль ва дипломлар билан тақдирланган эди. Яқинда фабрика маҳсулотлари Афғонистон Демократик Республикасида ўтказиладиган халқаро ярмаркада намойиш этиш учун ҳам жўнатилди. Фабрикада гиламнинг 14 хили, дўппи ва бошқа маҳсулотларнинг 12 тури давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

Э. ЖЎРАЕВ.

МЕТРО ҚУРИЛИШИ УЧУН

Поп районидаги Чоркесар мармар карьери коллективи Москва, Тошкент метро қурилиши учун кўплаб мармарлар ишлаб чиқармоқда. А. Анорбоев, Ш. Ғанибоев, Қ. Бойматов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари метро қурилиши буюртмасини ўз вақтида бажариш учун мусобақалашиб ишламоқдалар. Бригада азаматлари биринчи квартал планини муддатидан 32 кун олдин бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Т. СУЛАЙМОНОВ.

АВТОСТАНЦИЯ ИШГА ТУШДИ

Сариосиё райони марказида ҳамма қулайликларга эга бўлган автостанция ишга туширилди. Автостанцияда кутиш зали, болали оналар учун алоҳида хоналар бор. Автостанция йўловчиларга 20 маршрут бўйича хизмат қилади. Бу ердан Душанба ва Термиз шаҳарларига ҳам автобуслар қатнай бошлади.

У. МАДРАҲИМОВ.

* * *

Шунингдек, редакцияга **Н. Яҳёев, М. Ёқубов, А. Исомиддинов** (Қўқон), **Қ. Абдужалилов** (Сурхондарё), **А. Абдуллаев, Б. Муродов** (Қашқадарё), **А. Зоиров, Т. Мухторов** (Наманган), **М. Сулаймонов, Ю. Усмонов, Т. Умаров** (Фарғона), **М. Раҳматов** (Бухоро), **И. Бобохўжаев, Л. Мамасолиева** (Самарқанд), **Т. Теремуродов** (ҚҚАССР), **О. Зокиров** (Тошкент) ва бошқа ўртоқлар ҳам турли мавзуларда хат-хабарлар йўллашган.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15/IV да **Оловиддиннинг сеҳрли шамчироғи** (12.00), **Бир пардали балетлар** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/IV да **Шошма, қуёш.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15/IV да **Тошкентнинг нозанин маликаси,** 16/ IV да **Ужарлар.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ- «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/IV да **Ишқ қурбонлари** (12.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Янги программа: катта цирк томошалари, «Семафор-гигант» аттракциони** (12.00, 16.00, 19.30 да).

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
18 АПРЕЛЬ СОАТ 19.00 ДА

ФУТБОЛ

СССР-II ВА ЎЗБЕКИСТОН ТЕРМА КОМАНДАЛАРИ **ЎРТАСИДА ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ**

●

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР — ОМОНАТ КАССАЛАРИГА 73-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу тираж 1979 йил 8 апрелда Самарқанд шаҳрида бўлиб ўтди.

РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ ҲАММА ОМОНАТ КАССАЛАРИДА САҚЛАНГАН ОМОНАТ СЧЕТЛАРИНИНГ ҚУЙИДАГИ НОМЕРЛАРИГА ЮТУҚЛАР ЧИҚДИ:

Счёт номерлари	Ютуқ миқдори ўртача омонат суммасига процент билан	Счёт номерлари	Ютуқ миқдори ўртача омонат суммасига процент билан
А- 10	25	А-553	25
А- 60	25	А-588	25
А- 82	25	А-639	25
А-148	25	А-654	25
А-176	200	А-703	25
А-221	50	А-730	25
А-256	100	А-762	25
А-288	25	А-819	50
А-336	25	А-877	25
А-394	25	А-910	100
А-432	25	А-941	25
А-472	25	А-993	25
А-506	25		

Счётларнинг сони 1000 дан ошган омонат кассаларида биринчи мингда қайси номерлар ютган бўлса, қолган мингларда ҳам шу номерлар ютгандир. Масалан: счёт №№ А-1010, А-2010, А-3010 ва ҳоказо, А-1060, А-2060, А-3060 ва ҳоказо.

Тираж комиссиясининг раиси — халқ депутатлари Самарқанд шаҳар Советн ижроия комитети раисининг ўринбосари Ю. С. ПЕТРОСОВ.

Давлат меҳнат омонат кассалари Самарқанд область бошқармасининг катта экономисти М. И. КОРНИЛОВА.

УЛУҒ ЛЕНИНГА БАҒИШЛАНАДИ

13 апрель куни Москвада «В. И. Лениннинг образи поляк сиёсий плакатида» виставкаси очилди. Бу виставкани Варшавадаги В. И. Ленин музейи, В. И. Ленин Марказий музейи ва Совет—Польша дўстлиги жамиятининг марказий правлениеси уюштирди.

Владимир Ильич ҳаёти ва революцион фаолиятининг асосий босқичларини, унинг Польшада бўлишини акс эттирувчи плакатлар В. И. Ленин Марказий музейидаги виставкага қўйилган.

Экспозиция Польша Халқ Республикасида Ленин ғояларининг амалга оширилишини, бузилмас совет — поляк дўстлигини ҳикоя қилади.

(ТАСС).

Тошкент «Учқун» бирлашмасининг бадиий буюмлар цехи ишчиси Ўлмас Қўлдошева маҳсулотларнинг сифатли бўлишига алоҳида эътибор беради. У меҳнат қилаётган цехда ишлаб чиқарилаётган аёллар кўйлак ва рўмолларига талаб катта.

Суратда: У. Қўлдошева янги маҳсулотни кўздан кечирмоқда.

В. Сироткин фотоси.

АХЛОҚ МАВЗУИДА

АРРАЧИЛАР

Бошланиши шундай бўлди. Эшикдан келган бир киши хўжайинни сўради. Хўжайин дегани «Промгражданстрой» трестига қарашли 107- ихтисослашган кўчма колонна бошлиғи Юрий Самойлов бўлиб, у анча-мунча одамни писанд қилмайдиган, калондимоғ, керак бўлганида ҳавони ҳам қоплаб уйига ташийдиган киши бўлгани учун «меҳмон»га чайналиб деди:

— Келсинлар, хизмат?

— Хўжайин, мен анови... Ростдан ҳам танимаяпсизми, Юрий Ильич? Унутиб юборибсиз-да, а, наҳотки...

— Э-а, анови Гуфрановмисан? Шофёр Гуфранов-а, оббо шоввозей, — Самойловнинг бирдан чеҳраси очилиб кетди. У тура солиб Гуфранов билан қайта-қайта кўришди, ёнига ўтказиб ҳол-аҳвол сўрашгач, мақсадга кўчди: — Маошинг жойидами ўзи?

Самойлов пул ҳақида оғиз очган заҳоти Гуфрановнинг бармоқларигача титроқ югурди:

— Шу мақсадда келдимда, акажон. Бир вақтлар ваъда қилгандингиз...

Самойлов оғзининг таноби қочди. Бундан икки йилча илгари А. Гуфранов «Волга» автомашинасини ҳайдаётганида унга яхшигина дастёрлик қилганди. Ўшанда Самойловга унинг унча-мунча ишларни оғзидан чиқмасиданоқ қойил қилиб ташлаши, оёғидан ўт чақнайдиган уддабурон йигитлиги ёққанди. Ҳаммасидан ҳам уйдаги гапни кўчага кўтариб чиқмаслиги маъқул тушганди. «Қанийди сендақа ёрдамчилардан уч-тўртта бўлса» деб ўзига ҳам бир неча бор айтган эди. Нияти холис эканми, мана бугун Гуфранов ўз оёғи билан ҳузурига келиб ўтирибди. Омади кўш оёқлаб чопган бошлиқ қўлларини ишқаб кўнглида ғалати режалар туза бошлади.

Одатда, молини бозорга олиб чиққан киши харидор билан роса савдолашади, тортади-тортишади, хуллас уни айтганига кўндирмоқчи бўлади. Ўртага даллол ёллаб бўлса ҳам харидорнинг бошини айлантириб, мақсадига етмагунча қўймайди. Бу гап бозордагиларга хос. Аммо Самойлов билан Гуфранов бундайлардан эмас. Икковининг тили билан дили бир бўлгани учун жуда тез битишиб кетишди. Аввал 107-ихтисослашган кўчма колоннада бош инженер, сўнгра бошлиқ бўлиб олган Юрий Самойлов Гуфрановга ўхшаганларни илгари ҳам чилдирмасига ўйнатиб ўрганиб қолган эди. Шу сабабли унинг илтимосига дарҳол рози бўла қолди.

— Бўпти, сенинг гапинг ерда қолгунча, шайтоннинг бўйни синсин. Тезроқ бирор кишининг меҳнат дафтарчасини олиб кел. Сенга ёрдам бермасам, кимга бераман, — деди у мақтаниб.

А. Гуфрановнинг боши осмонга етиб кўчага чиқди. Аммо Самойловнинг меҳнат дафтарча дегани эсига тушиб боши қотди. Қаердан топса бўларкин-а, бу дафтарча деганни. Майли, ошналаридан бир суриштириб кўрсин-чи, зора топила қолса.

Орадан кўп ўтмай, Гуфранов яна Юрий Самойловнинг ҳузурига келди. Унинг қўлида кўп йиллардан бери остона ҳатлаб кўчага чиқолмаётган Ф. Мирсолиҳова деган пенсионер кампирнинг чанг босган меҳнат дафтарчаси эди.

— Майли, бўлаверади, — деди Ю. Самойлов тиржайиб. — Дафтарча деган номи бўлса бўлди-да. Ҳозироқ ишга қабул қилиш ҳақида буйруқ бераман. Сен боравер. Маош чиқадиган куни кассага келишни унутмасанг бўлгани.

Ю. Самойлов шу куни Ф. Мирсолиҳовани бешинчи разрядли ўровчи, деб буйруқдан ўтказди ва унга маош тайинлади.

Гуфранов илгари ҳам Самойловдан «пул дегани катта бир дарё, йўриғини билган пақирлабми, ҳовучлабми олаверади», деганини кўп эшитганди. Колонна бошлиғи билан тил топишиб олганидан кейин ҳақиқатан ҳам шундай эканлигига ишонди. Қурилишда бир кун ҳам қорасини кўрсатмаган бўлса-да, Самойловнинг ҳимматига раҳматлар айтиб, ҳар ой охирида канда қилмай ведомостга Мирсолиҳованинг номидан қўл қўйиб, давлатнинг неча-неча юз сўмлаб пулини ўмариб кетди. Бели оғримаганнинг нон ейишини кўр, деб шуни айтадилар-да.

Бу ҳали ҳолваси. Энди гапнинг каттасини Ю. Самойловнинг ўзидан эшитинг.

— Кўз қисиб қўйганим, «олинглар» деганим бўлади. Табелларни чизиб-бузиб ташласаларинг ҳам майли. Фақат чанги чиқмасин, — деди у бир куни прораб ва участка бошлиғи бўлиб ишлаётган А. Файзиев, Г. Шишкин, М. Минвалиев, В. Крилов, В. Сухинин деган шерикларига кабинетида. У қўл остидаги мана шу кишиларнинг ҳаммасини ҳам ишга қабул қилаётганида «сен билу мен билай, исини чиқармасанг бўлгани» деб қалбаки ҳужжатлар тузиш, йўқ ердаги одамларнинг меҳнат дафтарчасини олиб келиб «ишга қабул қилиш» ҳақида буйруқ бериш, бажарилмаган ишларни ҳам «бажарилди»га чиқариш йўли билан давлат мулкини талон-торож қилишнинг нозик томонларини бирма-бир ўргатиб қўйган эди.

Сира ўхшатмасдан учратмас экан. Баъзан устоз, баъзан шогирдлар бир-биридан ўзиб, роса «торт-торт» қилишди. Самойловнинг иш столи қалбаки нарядлар, табеллар, бегона кишиларнинг меҳнат дафтарчаларига тўлиб кетди.

— Э, бунақаси бўлмайди, мушук текинга офтобга чиқарканми,— деди кунларнинг бирида Самойлов ҳамтовоқларига. — Аввал келишиб олайлик. Фойдани «арра қиламиз» десанглар, хўп-хўп, бўлмаса...

Нима, улфатлари «йўқ» дермиди, текин даромад сув бўлиб оқиб келаётгандан кейин, албатта, рози бўлишади-да. Қаллоблик шу зайлда кучайгандан-кучайиб, ҳамтовоқларнинг сони кўпайиб бораверди. Уларнинг даврасига А. Ким, З. Мадиев, С. Мўминов, В. Колховский, В. Перухин, А. Рибченко, Н. Эргашев, А. Мукаев сингари эгри қўл шахслар ҳам келиб қўшилишди. Улар тер тўкиб, ҳалол меҳнат билан кун кўришнинг ўрнига қинғир йўл билан пул ишлашни афзал билиб, ўғриликнинг янги-янги йўлларини ихтиро этишди. Масалан, «Союзузбекгаз» трестида инженер бўлиб ишлайдиган В. Соколичко деган аёл Самойловнинг ёрдами билан эрини шу колоннага 5- разрядли слесарь радиографликка сиртдан жойлаб, 3769 сўмлик маошни қуртдек санаб олди. Колонна бош инженери Р. Ғозиев ҳам С. Мўминов деган кимсани ишга «қабул қилиб» 895 сўм 92 тийинни сув қилиб юборди. Ойлар ўтган сари рақамлар кетига рақамлар уланиб, давлатнинг неча-неча минглаб сўми ҳаромхўрларнинг жиғилдонидан ўтиб кетди. Бундан Юрий Самойлов ҳам қуруқ қолмасди, албатта. Олинган маошлар «арра қилиниб», ярми унинг чўнтагига тушиб кетарди. Баъзан эса бошлиқнинг ўзи ведомостдаги пулни санаб олиб ҳамтовоқларига «хизмат ҳақинг», деб истаса юз сўм, истамаса эллик сўм берарди. Чунончи, 107-ихтисослашган кўчма колоннада бир кун ҳам ишламаган Зоир Мадиев ҳар ой охирида бирров келиб ведомостга имзо қўйганлиги учун Самойлов унга 50 сўмдан «маош» бериб турди. Мартабали ташкилотлардан бирида ишлаётган биргина мана шу шахснинг орқасидан Ю. Самойловнинг ўзи 4823 сўмлик бўлиб қолди. Бошлиқнинг атрофида парвона бўлиб юрган бундай «аррачилар» эса кўчма колоннада сон-саноқсиз эди.

Аммо шуниси ажабланарлики, Юрий Самойлов ва унинг ҳамтовоқлари кўп йиллардан бери амалга ошириб келаётган бу «сир»га «Промгражданстрой» тресги раҳбарларининг тиши ўтмай очилмай қолаверди. Қаллоблар сони кўпайган сари нарядларда кўрсатилаётган иш миқдори ошиб, ойлик план ва мажбуриятлар эса аксинча мунтазам бажарилмай қолаётгани трест раҳбарларини ташвишга солгани йўқ. Улар бирон марта ҳам «нега бажарилган иш ҳажми кўпу, план эса «думи ҳуржунда» деган саволни беришмади. Бундай масъулиятсизликдан боши осмонга етган Ю. Самойлов эса фаолиятини авж олдиргандан олдираверди. Аммо ҳар қандай қинғирликнинг чеки-чегараси бўлганидай, 107-ихтисослашган кўчма колоннага уя қуриб олган қаллоблар қилмиши поёнига етганидан кейингина трест раҳбарлари «аттанг» деб қолишди. Кейинги пушаймондан не фойда. Қиссадан ҳисса шуки, 107-ихтисослашган кўчма колоннада рўй берган бу кўнгилсиз воқеа бошқаларга ҳам ибрат бўлсин.

Н. АЛИМОВ.

ИСТЕЪДОД КЎРИГИ

СТУДЕНТЛАР ТЕАТРЛАРИ ФЕСТИВАЛИ

Бундан саккиз йил муқаддам, 1971 йилда Тошкентда студентлар театрларининг Бутуниттифоқ биринчи фестивали бўлиб ўтган эди. Шу фестиваль мамлакатимиз олий ўқув юртларида театрлар, хор коллективлари, ашула ва рақс, вокал-чолғу ансамбллари ташкил этишда, улар фаолиятини ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этди. Шу сабабдан шундай хилдаги фестивалнинг иккинчисини ҳам ўтказиш лозим топилди. Студентлар театрларининг Бутуниттифоқ иккинчи фестивали эртага — 16 апрелда Тошкентдаги Санъат саройида очилади. Шу муносабат билан мухбиримиз фестиваль директори Юрий Эдуардович ПЕТРОСОВ билан учрашиб, суҳбатлашди. У қуйидагиларни гапириб берди:

Олий ўқув юртлари ҳузуридаги театрлар ва ансамбллар ёшларнинг эстетик дидини оширишда, уларни коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашда алоҳида аҳамиятга эгадир. Шу билан бирга, студентлар бундай тўгаракларга қатнашиш орқали ўзларининг иккинчи истеъдодларини намойиш қилаётирлар. Эртага ўз ишини бошлайдиган фестивалимиз студентлар ижодини ривожлантиришда, ўзаро ҳамкорлик ва қардошликни мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнайди.

Фестивалга мамлакатимизнинг деярли барча иттифоқдош республикаларидан вакиллар келадилар. Шунингдек, Москва, Ленинград, Свердловск, Томск, Омск, Челябинск ва бошқа шаҳарларнинг олий ўқув юртларидан студентларнинг драма, сатира, миниатюра театрлари, хор коллективлари, вокал-чолғу ансамбллари ташриф буюрадилар. Шуни эслатиб ўтиш керакки, биринчи фестивалда фақат мамлакатимиз олий ўқув юртларининг театрлари қатнашган бўлса, бунда Венгрия, Польша, Чехословакия, Германия Демократик Республикаси каби қардош социалистик мамлакатлар олий ўқув юртларининг ҳаваскорлик коллективлари ҳам қатнашадилар. Демак, фестиваль доираси кенгайиб бораётир.

Фестивалда республикамиздан ҳам бир неча коллектив иштирок этади. Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институтининг Ўзбекистон ССР халқ артисти Қудрат Хўжаев раҳбарлигидаги ўзбек драма труппаси «Отелло», Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Исо Ёқубов бош бўлган «СТЭМП» халқ театри «Мени айтди деманг» (Абдуқаҳҳор Иброҳимов асари) спектаклларини намойиш этадилар.

Спектакль ва концертлар Ҳамза, Горький, «Ёш гвардия» театрлари биносида, Тўқимачилар маданият саройида, В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетининг маданият саройида кўрсатилади.

Меҳмонлар республикамиз шаҳарларини, замонавий архитектура асосида қурилган янги кварталларни томоша қиладилар. Завод ва фабрикаларнинг ишчилари, колхоз ва совхозларнинг меҳнатчилари, студентлар билан учрашадилар.

Фестиваль давомида «Ёшларни коммунистик ахлоқ руҳида ва эстетик тарбиялашда студентлар театрларининг роли» мавзуида конференция бўлиб ўтади.

«Халқлар дўстлиги» шиори остида ўтадиган бу фестиваль халқлар дўстлигини мустаҳкамлашда, студентлар ижодини ривожлантиришда муҳим роль ўйнайди, деган умиддамиз. Фестиваль 23 апрелгача давом этади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

15 АПРЕЛЬ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Зарядкага сафланинг! 10.05 — Опералардан ариялар. 10.25 — Будильник. 10.55 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.55 — Олтин гоз. Бадиий фильм. 13.20 — Қишлоқ янгиликлари. 14.20 — Музикали киоск. 14.50 — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. СССР — Польша. 17.00 —Бугун — совет Фани куни. 17.45 — Хатларингиз асосида. 18.30 — Шахсий вариант. 18.50 — Мультфильм. 19.10 Халқаро панорама. 19.55 — 1979 йил қўшиқлари. 20.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 21.30— Вақт. 22.05 — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. — ГФР — СССР. 23.50 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Назм ва наво. 11.10 — Ҳужжатли фильм. 11.30 — Ота-оналар учун консультация. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 13.30 — Реклама. 17.35 — Санъат ғунчалари. 18.10 — Эртага премьера. 18.45 — Ахборот. 19.00— Поездлар БАМга боради. 19.20 — Бугун — совет Фани куни. 19.50 — Телевизион миниатюралар театри. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Отажон Худойшукуров куйлайди. 21.30 — Вақт. 22.05 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.20 — Йўқолган экспедиция. Бадиий фильм, 2-серия.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.30 — **Фрунзе кўрсатувлари.**

16 АПРЕЛЬ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Гимнастика. 10.05 —Петька космосда. Бадиий фильм. 11.10 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар программаси. 16.05 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 16.35 — Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар! 17.35 — В. Мотсак. Ре минор торли квартети. 18.00 — Жонажон табиат. 18.30 — Сурия Араб Республикасининг миллий байрамига. Ҳужжатли фильм. 18.50 — Беш йиллик. Тўртинчи йил. 19.30 — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. Канада — ЧССР терма командалари. 21.30 — Вақт. 22.05 — Балет ҳақида. 23.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Географиядан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильмлар. 12.30 — Географиядан ўқув кўрсатуви. 13.00 — Телевизион театр. 18.00 — Мультфильмлар. 18.15 — Ўсмирлар учун. 18.45 — Ахборот. 19.00 — Ўзбекистон XVIII спартакиадаси. Бадиий гимнастика. 19.30 — Ижод гулшани. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Фарғона область Қувасой шаҳар маданият уйи ашула ва рақс ансамбли ижросида Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган концерт. 21.20 — Чинор ҳақида афсона. 21.30 — Вақт. 22.05 — Пахтакорлар учун кўрсатув. 22.20 — 19 лар комитети. Бадиий фильм I-серия.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Бахт ваъда этиб. Бадиий фильм. 21.05 — Янгиликлар. 21.25 — Ўт ўчирувчилик — олижаноб касб.

РАДИО

15 АПРЕЛЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик қўшиқлар. 9.15 — Табассум радиожурнали. 10.45 — Совет Фани куни. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Беш йиллик илғорлари ҳақида ҳикоялар. 13.30 — Сизнинг хонадонингизда. Музикали эшиттириш. 14.00 — Деҳқонларнинг долзарб дамлари. 15.40 — Театр микрофон олдида. Уйғун. «Қотил». Ҳамза номли Ўзбек Давлат академик драма театри спектаклининг монтажи. 17.30 — Ёш овозлар. Концерт. 18.15 — Ёшлик. 19.30 — Спорт эшиттириши. 20.25 —Микрофон олдида Н. Шералиева ва Х. Лутфуллаев. 21.00 — Табассум радиожурнали (такрорий эшиттириш). 22.18— Радиотингловчиларнинг талабларига биноан концерт. 23.15 — Тинглаб, дам оламиз.

16 АПРЕЛЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30— Яхши кайфият. 9.45 — Дўстлик байроғи туркумидан. 12.00 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Гўшт етиштиришни кўпайтириш резервлари. 13.30 — Электр-чолғулар ансамбли чалади. 14.00 — Кўкламги ишларга — олий сифат. 18.15 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 18.50 — Ёшлик. 19.45 — Най наволари. 20.25 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси хори ижросида халқ қўшиқлари. 21.00 — Тошкент политехника институтининг 50 йиллигига. 22.28 — Лирика кечаси. 23,20 — Тинглаб, дам оламиз.

●

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»га қарашли «СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ» трестининг

2-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИГА

минорали кран машинистлари, автокран машинистлари, минорали кранлар ва механизмларни ремонт қилиш бўйича қурилиш слесарлари, минорали кранларни ремонт қилиш бўйича электрослесарлар, минорали кранлар ва механизмлар ремонти ҳамда уларни монтаж қилиш бўйича электрослесарлар, йўл монтёрлари, фрезерчилар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000. Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14 32-53-05 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55 32-55-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР. партия турмуши — 33-34-69 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70 халқаро ҳаёт — 32-54-18. саноат транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26 фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-18 32-53-20, 32-53-21 32-54-13 иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29. стенографистка — 33-73-43 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66 Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.